

Kézikönyv a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről válságés vészhelyzetekben

A tagállamok a Gyermekek Szexuális
Kizsákmányolással és Szexuális Visszaéléssel
Szembeni Védelméről Szóló Lanzarotei
Egyezményből fakadó fő kötelezettségei

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Kézikönyv a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről válság- és vészhelyzetekben

A tagállamok a Gyermekek Szexuális
Kizsákmányolással és Szexuális Visszaéléssel
Szembeni Védelméről Szóló Lanzarotei
Egyezményből fakadó fő kötelezettségei

Készítette a Lanzarote Bizottság titkársága

A kereskedelmi célból történő felhasználás kivételével, engedélyezett a (legfeljebb 500 szavas) kivonatok többszörözése, amennyiben a szöveg sértetlensége megőrződik, a kivonatot nem ragadják ki a szövegkörnyezetéből, az nem újít hiányos információt és nem vezet félre más módon az olvasót a szöveg természetét, tárgyát vagy tartalmát illetően. A forrásszöveget minden esetben a következőképpen kell jelezni: „© Európa Tanács, kiadás éve”. Minden egyéb, a dokumentum egészének vagy egy részének többszörözésével/fordításával kapcsolatos kéréssel ide kell fordulni:

Hírközlési Igazgatóság

Európa Tanács

F-67075 Strasbourg Cedex

vagy publishing@coe.int

A dokumentummal kapcsolatos minden egyéb levelezéssel ide kell fordulni:

Demokrácia és Emberi

Méltóság Főigazgatósága

Európa Tanács

F-67075 Strasbourg Cedex

E-mail: lanzarote.committee@coe.int

Borító és elrendezés:

Dokumentum- és

Kiadványkészítési Osztály (SPDP)

Európa Tanács

Ezt a kiadványt az SPDP szerkesztői csoportja nem szerkesztette át a nyomdai és nyelvtani hibák javítása érdekében.

Fotók: © Shutterstock

© Európa Tanács, 2022. szeptember
Nyomtatta az Európa Tanács

Tartalomjegyzék

HÁTTÉR	5
CÉLOK	9
ALAPELVEK ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	11
A GYERMEKEK ELLENI SZEXUÁLIS KIZSÁKMÁNYOLÁS ÉS SZEXUÁLIS VISSZAÉLÉS MEGELŐZÉSE VÁLSÁG- ÉS VÉSZHELYZETEKBEN	13
Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény	13
Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni	14
Milyen megelőző intézkedések hozhatók	15
A Lanzarotei Egyezmény részes felei által alkalmazott ígéretes gyakorlatok	18
A SZEXUÁLIS KIZSÁKMÁNYOLÁS ÉS SZEXUÁLIS VISSZAÉLÉS GYERMEK ÁLDOZATAINAK AZONOSÍTÁSA ÉS BEJELENTÉSE VÁLSÁG- ÉS VÉSZHELYZETEKBEN	25
Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény	25
Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni	27
Milyen azonosítási és jelentési intézkedéseket lehet bevezetni	28
TÁMOGATÁS NYÚJTÁSA A SZEXUÁLIS KIZSÁKMÁNYOLÁS ÉS SZEXUÁLIS VISSZAÉLÉS ÁLDOZATÁUL ESETT GYERMEKEK SZÁMÁRA VÁLSÁG- ÉS VÉSZHELYZETEKBEN	35
Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény	35
Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni	37
Milyen védelmi intézkedések hozhatók	39
AZ ELKÖVETŐK BŰNVÁDI ELJÁRÁS ALÁ VONÁSA ÉS GYERMEKBARÁT ELJÁRÁSOK BIZTOSÍTÁSA VÁLSÁG- ÉS VÉSZHELYZETEKBEN	49
Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény	49
Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni	52
Milyen intézkedéseket lehet hozni az elkövetők felelősségre vonása és a gyermekbarát eljárás biztosítása érdekében	53
1. MELLÉKLET. AZ EURÓPA TANÁCS MIGRÁCIÓVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A GYERMEKEK JOGAIRA VONATKOZÓ NORMÁI, ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	59

Háttér

2 022. február 24-én az Orosz Föderáció fegyveres támadást indított Ukrajna ellen, ami már a konfliktus első napjaiban példátlan menekültáradatot eredményezett. Május végén a becslések szerint közel 7,5 millió menekült hagyta el Ukrajnát, akik több mint 90 százaléka nő és gyermek volt.¹ Ez a helyzet komoly veszélyt jelent a gyermekek életére, túlélésére és fejlődési lehetőségeire mind az országból menekülők, mind a hátramaradottak számára. Az Ukrajnával szomszédos államok és az Európa Tanács más tagállamai jelenleg és a jövőben is fogadják az otthonukból elmenekült, menedéket és védelmet kereső gyermekeket.

Az Európa Tanácsnak a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló egyezménye [Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#) (a továbbiakban: Lanzarotei Egyezmény)² értelmében a felek első számú kötelezettsége az, hogy minden szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedést megtegyenek a gyermekek szexuális kizsákmányolásának és szexuális visszaélésének megelőzése, az áldozatok védelme és az elkövetők felelősségre vonása érdekében. Ez azt jelenti, hogy a Lanzarotei Egyezménynek való megfelelés érdekében a nemzeti jogszabályoknak, intézkedéseknek, eljárásoknak és eszközöknek a válság- és vészhelyzetben érintett gyermekekre is alkalmazhatónak kell lenniük.

2022. március 10-én a [Lanzarotei Bizottság](#)³ [nyilatkozatot](#) fogadott el és [tett közzé](#), amelyben felszólít a gyermekek védelmére az Orosz Föderáció Ukrajna elleni katonai agressziójából eredő szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szemben, különösen „a gyermekek jogainak és mindenek felett álló

1. Utolsó megtekintés: 2022. május 31. A frissített statisztikák a következő címen érhetők el: [Situation Ukraine Refugee Situation \(unhcr.org\)](#)
2. Az Európa Tanács egyezménye a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés elleni védelméről (CETS 201. sz.) 2007. október 25-én Lanzarotén (Spanyolország) nyílt meg aláírásra, és 2010. július 1-jén lépett hatályba. Mivel jelenleg 48 állam ratifikálta, ez a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelmét szolgáló legátfogóbb nemzetközi jogi eszköz, amelyhez a világ bármely országa csatlakozhat. [Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#)
3. A [Lanzarote Bizottságot](#) azért hozták létre, hogy ellenőrizze, hogy a Lanzarotei egyezményt a részes felek (azaz az egyezményt ratifikáló/csatlakozó országok) ténylegesen végrehajtják-e. A bizottság az egyezmény részes feleinek képviselőiből, valamint a gyermekek szexuális kizsákmányolása és szexuális visszaélése elleni küzdelemben tevékenykedő nemzetközi kormányzati és nem kormányzati szervezetek képviselőiből áll.

érdekeinek mindenkori védelmére”, valamint „a migráns és menekült gyermekek szexuális kizsákmányolásnak és szexuális visszaélésnek való kitettségének különleges kockázatát kezelő intézkedések meghozatalára”.

E kézikönyv készítésének időpontjában kevés adat állt rendelkezésre azon gyermekek számáról, akik az ukrajnai konfliktus következtében szexuális kizsákmányolás vagy szexuális visszaélés áldozatává váltak. Általánosan elismert azonban, hogy az ilyen helyzetek önmagukban is fokozott kockázatot jelentenek a gyermekek számára. Az UNHCR védelemért felelős főbiztos-helyettese is rámutatott, hogy „a nemi alapú erőszak, az emberkereskedelem, a bántalmazás, a pszichológiai trauma és a családok szétválasztásának kockázata (köztudottan) megnő a konfliktusok és a lakóhely elhagyása idején, de tekintettel a menekültáradat nemi profiljára, valamint arra, hogy sok gyermek egyedül menekült, ezek most megsokszorozódnak”.⁴ Továbbá egyre több állítólagos esetről érkezik jelentés.⁵ Az Európa Tanács emberi jogi biztosa rámutatott, hogy „a meglátogatott országok mindegyikében hangsúlyozták a nők és gyermekek emberkereskedelmének kockázatát, és hogy meg kell erősíteni az emberkereskedelem megelőzésére és az ellene való küzdelemre irányuló erőfeszítések szükségességét”.⁶ Kísérő nélküli gyermekek és más kiszolgáltatott csoportok, mint például a romák,⁷ további kockázatoknak lehetnek kitéve.

Kevesebb mint egy évtizeden belül ez a második menekültválság az Európa Tanács tagállamaiban. Amint azt a szíriai konfliktus következtében kialakult menekültválságból megtanulhattuk, a gyermekek mélyen érintettek, beleértve azokat is, akik az Európa Tanács tagállamaiba menekültek. A menedéket kérő

4. [Statement on risks of trafficking and exploitation facing refugees from Ukraine attributed to UNHCR's Assistant High Commissioner for Protection](#) (Nyilatkozat az Ukrajnából érkező menekülteket fenyegető emberkereskedelem és kizsákmányolás veszélyeiről az UNHCR védelemért felelős főbiztos-helyettesének tulajdonított nyilatkozat), 2022. április 12.; utolsó látogatás 2022. április 25-én.

5. 2022. március 2-án a Nemzetközi Büntetőbíróság ügyésze [bejelentette](#), hogy vizsgálatot indított az ukrajnai helyzettel kapcsolatban. További információkért látogasson el a [vonatkozó weboldalra](#)

Egyéb információkért lásd például: Ukrajna: Az ENSZ magas rangú tisztviselői a szexuális erőszakkal kapcsolatos vádak gyors kivizsgálását sürgetik, és a nők és lányok védelmét szolgáló intézkedések megerősítésére szólítanak fel, közös nyilatkozat, amelyet a Pramila Patten, az ENSZ főtitkárának a konfliktusokban elkövetett szexuális erőszakkal foglalkozó különleges képviselője és Sima Bahous, az UN Women ügyvezető igazgatója.

6. [A biztos sürgeti a tagállamok összehangoltabb erőfeszítéseit az ukrajnai háború elől menekülő emberek humanitárius szükségleteinek kielégítése és emberi jogainak védelme érdekében](#), 2022. március 24.; utolsó megtekintés időpontja: 2022.04.25.

7. [Küzdjünk az ukrajnai háború elől menekülő romákkal szembeni diszkrimináció és előítéletek ellen](#), 2022. Április 7. Utolsó látogatás: 25/04/2022.

gyermek alapvető emberi jogok megsértésével szembesültek, például a menedékhez és a megfelelő egészségügyi ellátáshoz való hozzáférési nehézségekkel, de erőszakkal is, beleértve a szexuális kizsákmányolást és a szexuális visszaélést.⁸

A Lanzarote Bizottság [sürgős nyomon követéssel kapcsolatos, és a menekültválság által érintett gyermekek szexuális kizsákmányolással és visszaéléssel szembeni védelméről](#) szóló tapasztalataira építve, valamint a Lanzarotei Bizottság titkársága az ukrajnai háborúval és a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni fokozott kiszolgáltatottságával kapcsolatos igényeire reagálva vállalta egy kézikönyv elkészítését, amely a befogadó, tranzit- és célországok szakembereinek és politikai döntéshozóinak útmutatást nyújt a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni hatékonyabb megelőzése és védelme érdekében. Bár a kézikönyv az Ukrajnából elmenekült gyermekek védelmében dolgozó hatóságok számára készült, a kiemelt kihívások és a javasolt ajánlások más válság- és vészhelyzetekben is alkalmazhatók. Ez a [kézikönyv](#) kiegészíti az Európa Tanács más ellenőrző szervei által tett hasonló intézkedéseket, beleértve az ukrajnai háborúval és az azt követő humanitárius válsággal kapcsolatos emberkereskedelem kockázatainak kezeléséről szóló, az emberkereskedelem elleni fellépéssel foglalkozó szakértői csoport (GRETA) által nemrégiben elfogadott útmutatót. A migrációval összefüggésben a gyermekek jogaira vonatkozó releváns normák, eszközök és megfigyelési eredmények listáját lásd az 1. mellékletben.

8. 2017-ben a Lanzarotei Bizottság [különjelentést](#) adott ki, amely arra összpontosított, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei hogyan védik a menekültválság által érintett gyermekeket a szexuális kizsákmányolástól és a szexuális visszaélésektől. A jelentés az egyezményben részes 41 állam helyzetét vizsgálta. A jelentés nyomon követése [itt](#) érhető el.

Célok

A kézikönyv konkrét célkitűzései a következők:

- ▶ A Lanzarotei Egyezmény válság- és vészhelyzetekben alkalmazandó normáinak felvázolása, különös tekintettel a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelemhez való jogára;
- ▶ Konkrét információk nyújtása, amelyeket a nemzeti hatóságok és a szakemberek a befogadó, tranzit-, cél- és egyéb országokban felhasználhatnak a meglévő programok, intézkedések és szolgáltatások javítására vagy adott esetben újak létrehozására;
- ▶ Kiemelni az egyezmény részes feleinek ígéretes gyakorlatait, amelyek máshol is alkalmazhatók.

A kézikönyv négy részre tagolódik, az alábbiak szerint:

- ▶ A válság- és vészhelyzetek által érintett gyermekek elleni szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés megelőzése;
- ▶ A szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés gyermek áldozatainak azonosítása és bejelentése válság- és vészhelyzetekben;
- ▶ Támogatás nyújtása a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés gyermek áldozatai számára válság- és vészhelyzetekben;
- ▶ Az elkövetőkkel szembeni vádemelés és a gyermekbarát eljárások biztosítása válság- és vészhelyzetekben.

Az egyes szakaszok a következőket tartalmazzák:

1. Összefoglaló a Lanzarotei Egyezmény alkalmazandó előírásai vonatkozásában;
2. Konkrét példák az egyezmény részes felei által bevezethető vagy fejleszthető intézkedésekre;
3. Példák az egyezmény részes felei által bevezetett intézkedésekre, amelyeket a bizottság ellenőrzési eljárásai során ígéretes gyakorlatként azonosított.

Az Európa Tanács valamennyi tagállama - az Orosz Föderáció és Tunézia mellett - ratifikálta a Lanzarotei Egyezményt, és ezért köteles alkalmazni annak rendelkezéseit. A befogadó, tranzit-, célországok és más országok szakemberei nem feltétlenül ismerik a Lanzarotei Egyezményt és a Lanzarotei

Bizottság ellenőrzési ajánlásait. Ezeknek a szakembereknek azonban be kell tartaniuk ezeket, mivel az az ország, amelyben tevékenykednek, a Lanzarotei Egyezmény részes fele.

A kézikönyvben a gyakorlati szakemberek és a nemzeti hatóságok megtalálják a Lanzarotei Egyezményből eredő, a Lanzarotei Bizottság által értelmezett vonatkozó kötelezettségek nem teljes körű listáját, valamint példákat a **gyermekek elleni szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés megelőzése**, a **gyermekkorú áldozatok azonosítása és bejelentése**, a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés **gyermekkorú áldozatainak támogatása**, az **elkövetők felelősségre vonása és a gyermekbarát eljárások biztosítása érdekében bevezethető intézkedésekre**.

A kézikönyv a menekültválság által érintett gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló ellenőrző lista részletesebb változata, tartalmazza a tagállamok gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szembeni védelméről szóló lanzarotei egyezményből fakadó főbb állami kötelezettségeit, melyek angol, francia, magyar, lengyel, román, szlovák, magyar, szlovák és ukrán nyelven érhetők el.

Alapelvek és fogalommeghatározások

A Lanzarotei Egyezmény és a Lanzarotei Bizottság által meghatározott elvek és fogalommeghatározások

- ▶ **„Gyermek”**: 18 év alatti személy (Lanzarotei Egyezmény 3. cikke).
- ▶ A **„menekültválság által érintett” gyermekek**: migráns és menedékkérő gyermekek (a menekültek jogállásáról szóló 1951. évi genfi egyezmény), valamint azok a gyermekek, akik menekültstátuszt kaptak, és azok a gyermekek, akiknek (vagy szüleiknek) nemzetközi védelem iránti kérelmét elutasították.
- ▶ **„Kísérő nélküli gyermekek”**: olyan gyermekek, akiket mindkét szülőjüktől és rokonaiktól elválasztottak, és akiről nem gondoskodik olyan felnőtt, akinek törvény vagy szokás szerint ez a feladata (az UNHCR iránymutatása a gyermek mindenképp felett álló érdekének hivatalos meghatározásáról⁹).
- ▶ **„Életkor-ellenőrzés”**¹⁰: amennyiben kétség merül fel egy személy életkorát illetően, a feleket arra kéri, hogy az életkor ellenőrzéséig biztosítsák számára ugyanazt a fajta védelmet és segítséget, mint amit a gyermekek számára biztosítanak. Ezért a kétséget kizáró előny elvét kell alkalmazni ezekre a személyekre mindaddig, amíg be nem bizonyosodik, hogy nem gyermekek (Lanzarotei Egyezmény 11. cikk (2) bekezdés).
- ▶ **„Gyermekek szexuális zaklatása”**: amikor egy személy szexuális tevékenységet folytat olyan gyermekkel, aki nem töltötte be a szexuális tevékenységekhez szükséges törvényes korhatárt, vagy amikor egy személy szexuális tevékenységet folytat egy gyermekkel (függetlenül a gyermek korától) kényszerítés, erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával; a gyermek iránti elismert bizalmi, illetve a gyermek feletti hatalmi vagy

9. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztosságának (UNHCR) iránymutatása a gyermek mindenképp felett álló érdekének meghatározásáról, 2008. május. [Guidelines on Determining the Best Interests of the Child](#)
10. A Gyermekek jogi Irányítóbizottság (CDENF) a migrációval összefüggésben a gyermekek életkorának értékelésére vonatkozó emberi jogi elvekről és iránymutatásokról szóló ajánlást dolgozta ki, amely részletesebb útmutatást fog nyújtani a tagállamoknak.

befolyási helyzete révén, vagy amikor a gyermek különösen kiszolgáltatott helyzetével él vissza (Lanzarotei Egyezmény 18. cikk).

- ▶ **„Gyermekek szexuális kizsákmányolása”**: a gyermekek elleni bűncselekménynek minősülő magatartás, amely többek között a gyermekek prostitúció útján történő kizsákmányolásából, a gyermekek szexuális zaklatására szolgáló anyagok előállításából és terjesztéséből, valamint szexuális célokra történő előkészítéséből vagy megrontásából áll (Lanzarotei Egyezmény 19-24. cikke).
- ▶ **„Áldozat”**: minden olyan gyermek, aki szexuális kizsákmányolás vagy szexuális visszaélés áldozata (Lanzarotei Egyezmény 3. cikk).

A gyermekek elleni szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés megelőzése válság- és vészhelyzetekben

Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény

4. Cikk - Alapelvek

Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket a gyermekek szexuális kizsákmányolásának és szexuális visszaélésének minden formájának megelőzése és a gyermekek védelme érdekében.

5. Cikk - A gyermekekkel kapcsolatba kerülő személyek felvétele, képzése és tudatosítása

(...)

3. Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket, belső jogával összhangban, biztosítandó, hogy az olyan szakmák esetében, melyeknek gyakorlása gyermekekkel történő rendszeres érintkezést feltételez, biztosítsák azt, hogy ezen szakmák gyakorlására jelöltjeket korábban nem ítélték el gyermekek szexuális kizsákmányolása vagy szexuális zaklatása miatt.

10. Cikk - Nemzeti koordinációs és együttműködési intézkedések

1. Minden Fél megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy nemzeti vagy helyi szinten biztosítsa a gyermekek szexuális kizsákmányolása és szexuális visszaélése elleni védelemmel, megelőzéssel és küzdelemmel foglalkozó különböző szervek, nevezetesen az oktatási ágazat, az

egészségügyi ágazat, a szociális szolgálatok, valamint a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok közötti koordinációt.

2. Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak érdekében, hogy létrehozza vagy kijelölje:

a. (...)

b. adatgyűjtési mechanizmusok vagy nemzeti vagy helyi szintű fókuszpontok a civil társadalommal együttműködve, a gyermekek szexuális kizsákmányolása és szexuális visszaélése jelenségének megfigyelése és értékelése céljából, a személyes adatok védelmére vonatkozó követelmények tiszteletben tartásával.

3. Minden Fél elősegíti az illetékes állami hatóságok, a civil társadalom és a magánszektor közötti együttműködést a gyermekek szexuális kizsákmányolásának és szexuális visszaélésének jobb megelőzése és leküzdése érdekében.

38. Cikk - A nemzetközi együttműködés általános elvei és intézkedései

1. A Felek a lehető legszélesebb körben együttműködnek egymással (...) a következők érdekében:

a. a gyermekek szexuális kizsákmányolásának és szexuális visszaélésének megelőzése és az ellenük való küzdelem; (...)

Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni

A gyermekek elleni szexuális erőszak történhet a származási országban, utazás közben, vagy a tranzit- vagy célországba való megérkezésük után. Az ezzel kapcsolatos főbb kihívások közé tartoznak a következők:

- ▶ A gyermekek néha hónapokig várakozhatnak túlszűfolt befogadóközpontokban, ideiglenes táborokban vagy akár fogva tartási központokban, ahol gyakran nincsenek megfelelő védelmi intézkedések, és ahol a gyermekek gyakran válnak szexuális visszaélés és szexuális kizsákmányolás áldozatává.
- ▶ Gyakran az ilyen típusú létesítmények jelentik a gyermekek számára az egyetlen ellátási formát, ami megnehezíti a megelőzési intézkedések végrehajtását, és ezáltal növeli annak kockázatát, hogy a gyermek szexuális visszaélés vagy szexuális kizsákmányolás áldozatává vagy ismétlődő áldozatává válik.

- ▶ A gyermekeket nem mindig azonosítják és regisztrálják, és előfordulhat, hogy nem rendelnek ki gyámot. Gyám és megfelelő ellátás nélkül a gyermekek komoly védelmi kockázatoknak, például szexuális erőszaknak lehetnek kitéve, és nagyobb valószínűséggel tűnnek el.
- ▶ A hatóságok beszámolnak arról, hogy nagyon kevés információval rendelkeznek arról, hogy mi történik azokkal a nagyszámú gyermekekkel, akik eltűnnek a befogadó intézményekből. Az Európai Bizottság által az előző menekültválság idején benyújtott bizonyítékok szerint a menekültválság által érintett, kísérő nélküli gyermekek 25-60 %-a tűnt el egyes uniós befogadó intézményekből.¹¹
- ▶ Az ezekben a létesítményekben elhelyezett gyermekek gyakran mondták, hogy rendszeresen hiányzik a megfelelő tájékoztatás. Nem tudták például, hogy hol vannak, kik a hatóságok, kiből bízhatnak, hol találhatnak segítséget, és hogyan élhetnek a jogaikkal.¹²
- ▶ Az egészségügyi és pszicho-szociális támogatást nyújtók, a gyámok, a szociális munkások, a rendőrség, a tolmácsok és az önkéntesek mindvégig fontos szerepet töltenek be a gyermek útja során. A szakemberek képzése azonban gyakran nem elégséges ahhoz, hogy a gyermekek átfogó igényeit kielégíthessék. Sok esetben a gyermekekkel dolgozó szakemberek nem vetik alá magukat szisztematikusan az átvilágítási folyamatnak, így a potenciális bűnelkövetők az érintett gyermekekkel kapcsolatos feladatokat végezhetnek.

Milyen megelőző intézkedések hozhatók

A felek kötelesek minden szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedést megtenni annak megakadályozására, hogy a gyermekek szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés áldozatává váljanak. A válság- és vészhelyzetek által érintett gyermekek esetében a válaszlépéseket a gyermekek sajátos szükségleteihez és jellemzőihez kell igazítani, mint például a nyelv, az életkor, az érettség,

-
11. Egyesült Királyság Lordok Háza, Európai Unió Bizottság, Belügyi albizottság, Kísérő nélküli kiskorúak az EU-ban - Bizonyítékok, az Európai Bizottság által benyújtott bizonyítékok., 183. o., elérhető az alábbi címen: <https://www.parliament.uk/documents/lords-committees/eu-sub-com-f/unaccompanied-minors-in-the-eu/Unaccompanied%20Minors%20Collated%20Evidence%20Volume.pdf>
 12. Európa Tanács: november 29-30., 5. o., elérhető a következő címen: Kerekasztal-konferenciajelentés, *Gyermekekről tájékoztatás a migrációban élő gyermekek számára*, 2017. november 29-30.

a kultúra vagy egyéb jellemzők. A következő intézkedések, valamint adott esetben és szükség szerint más intézkedések is bevezethetők:

1. **Megfelelő minőségű létesítmények/szállási megoldások biztosítása** minden érintett gyermek számára a szexuális visszaélés kockázatának kiküszöbölése érdekében, különös tekintettel a következőkre:
 - ▶ Jobb megvilágítás és gyermekbarát terek;¹³
 - ▶ A kísérő nélküli gyermekek elkülönítése a felnőttektől;
 - ▶ Az egyedülálló nők és gyermekeik elkülönítése azoktól a férfiktól, akikkel nem állnak rokon kapcsolatban;
 - ▶ Külön helyiségek a rendkívül veszélyeztetett és az eltűnés veszélyének kitétt gyermekek számára, beleértve annak lehetőségét, hogy minden helyiség zárható legyen, és a segélyhívó számot jól láthatóan ki kell függeszteni.
2. A menekültügyi és migrációs hatóságok, a bűnüldöző, igazságügyi és gyermekvédelmi hatóságok közötti **protokollok** létrehozása a **gyermekek eltűnésének megelőzése érdekében**.¹⁴
3. **Képzett és szakképzett gyámok kijelölése** minden kísérő nélküli gyermek számára;
4. Az azonnali **családegyesítési intézkedések biztosítása**.
5. **A gyermekek fogva tartási intézményekben való elhelyezésének megszüntetése**.
6. **A szexuális kizsákmányolás és a szexuális visszaélés megelőzése érdekében a gyermekeket célzó tájékoztatási, tanácsadási és egyéb figyelemfelkeltő tevékenységek előkészítése**. A gyermekeknek szóló tájékoztatás és tanácsadás a következő elvárásoknak feleljen meg:
 - ▶ A gyermekek életkorához és érettségéhez igazítva;
 - ▶ Olyan nyelven, amelyet értenek;
 - ▶ Tekintetbe véve a nemüket és a kultúrájukat;

13. Európa Tanács: Miniszteri Bizottság [Thematic Report on migrant and refugee children Prepared by the Special Representative of the Secretary General on migration and refugees](#) 2017. március 10. SG/Inf(2017)13.

14. További információk arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei hogyan vezettek be az eltűnt gyermekek problémájával foglalkozó jegyzőkönyveket, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, lásd a következő oldalon [Compliance report concerning Recommendation 35 on cross-border missing children](#)

- ▶ Hasznos megelőző intézkedés, ha a gyermekeknek nyomtatott és nem szóbeli tájékoztató anyagot adunk, amikor megérkeznek;
- ▶ Amennyiben lehetséges, a releváns információkat és eszközöket a gyermek- és ifjúsági csoportokkal együttműködve kell kidolgozni.

A gyermekek számára megérkezésükkor szükséges információk

A gyerekek úgy érezhetik, hogy túl sok információt kapnak. Fontos a legfontosabb információk azonosítása amelyeket a gyermeknek érkezéskor azonnal meg kell adni, és azon információk meghatározása, amelyeket később is meg lehet adni, a gyermek az alapvető szükségleteinek kielégítése után.

Biztosítani kell, hogy a gyermekek megértsék:

- ▶ joguk van ahhoz, hogy ne szorítsák háttérbe őket: mindenkit meg kell védeni ettől. A gyermekek esetében ez azt jelenti, hogy nem szabad őket egy másik országba küldeni, mielőtt mérlegelnék a saját érdekeiket legjobban szolgáló megoldásokat.
- ▶ joguk van az erőszakmentes élethez: senki sem verheti vagy bánthatja őket, és ha ez mégis megtörténik, az illegális, és segítséget kérhetnek, az elkövetőket pedig meg kell büntetni;
- ▶ joguk van ahhoz, hogy alapvető szükségleteiket kielégítsék.
- ▶ különleges védelemre jogosultak, például gyám kirendelésére, az életkoruknak megfelelő lakhatáshoz és oktatáshoz.
- ▶ hová szállítják őket: egy befogadóközpontba vagy egy másik államba (például egy áthelyezési megállapodás vagy családgyesítési eljárás keretében).
- ▶ hogy haladéktalanul jelentkezzenek a hatóságoknál, hogy gyermekként nyilvántartásba vegyék őket, elkerülendő, hogy felnőttnek tekintsék őket: a határőrök különösen fontos szerepet játszhatnak ebben a gyermekek tájékoztatása révén arról, hogy különleges jogaik vannak és védelem alatt állnak.
- ▶ miért vesznek ujjlenyomatot tőlük, és mi történik ezután ezekkel az adatokkal: el kell magyarázni el a gyermeknek, hogy az ujjlenyomatok az azonosítási eljárások részét képezik, és nem büntetés vagy kényszerítő tényező.
- ▶ milyen eljárásokat kell alkalmazni, és milyen következményekkel jár a gyermekként vagy felnőttként történő regisztráció, beleértve

a családdegyesítéssel kapcsolatos előzetes információkat, a belső áthelyezési eljárásokat a tagállamon belül és az európai áttelepítési eljárás részleteit.

További gyakorlati információk a szakemberek számára az Európa Tanács kézikönyvében található: [How to convey child-friendly information to children in migration: A Handbook for frontline professionals \(2018\)](#)

7. Annak biztosítása, hogy **a szakemberek képesek legyenek tájékoztatást és tanácsot adni a gyermekeknek**, többek között tudatosságuk növelése, kapacitásfejlesztés, valamint a gyermekek számára elérhető eszközök és kommunikációs anyagok rendelkezésre bocsátása révén.
8. **A gyermekekkel kapcsolatba kerülő valamennyi személy átvilágítása** annak ellenőrzése érdekében, hogy nem ítélték-e el őket gyermekek szexuális kizsákmányolása és/vagy szexuális visszaélés miatt. Ezek közé tartoznak azok a frontvonalbeli személyek, akikkel érzékességgel találkoznak, valamint a gyámok, nevelőcsaládok vagy más gondozók, akikhez esetleg be vannak osztva. Ide tartozik továbbá minden önkéntes, tolmács és tanár is, aki gyermekekkel kapcsolatos tevékenységet végez. Ha egy személyt gyermek ellen elkövetett szexuális bűncselekmény miatt elítéltek, meg kell tagadni tőle a gyermekekkel végzett szakmai és önkéntes tevékenységekhez való hozzáférést.

A Lanzarotei Egyezmény részes felei által alkalmazott ígéretes gyakorlatok

A gyermekek tájékoztatása és tanácsadás¹⁵

Ausztria

A „Wendepunkt - Nők a nőkért és a gyermekekért” egyesület „Bátor lányok - Erőszakmegelőzési műhelyek lányoknak és fiatal nőknek 2019” című projektje többek között az „erős” nőkép fenntartható meghonosítását célozza a lányok és fiatal nők körében, valamint a nemi sztereotípiák és a

15. További információk arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei hogyan vezettek be a menekült gyermekekre irányuló figyelemfelkeltő tevékenységeket, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, lásd [Compliance report concerning Recommendation 15 on information and advice to children](#)

partnerségi modellek vizsgálatát. A „Samara - Egyesület a Szexuális Erőszak Megelőzéséért”, „Transzkulturális erőszak megelőzése és egészségfejlesztés” és „Erőszakmegelőzés a transzkulturális osztályteremben” című projektjei a Szövetségi Munkaügyi, Szociális, Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Minisztérium által finanszírozott, a migrációs háttérrel rendelkező tanárok, lányok és fiúk, valamint szüleik számára az erőszak megelőzésére irányuló konkrét koncepciókat dolgoznak ki és hajtják végre.

Cseh Köztársaság

A prágai székhelyű, kísérő nélküli kiskorúak intézményesített támogatását végző, kiskorúak illetve kiskorú külföldiek számára létrehozott intézmény a nem kormányzati szervezetekkel együttműködve tájékoztatást és tanácsadást nyújt a szexuális kizsákmányolás és a szexuális visszaélés megelőzésével és az ezekkel szembeni védelemmel kapcsolatban, olyan műhelyek formájában, ahol elméleti információkat és gyakorlati bemutatókat is tartanak arról, hogyan kell fellépni a veszélyhelyzetekben. A megelőzés elsősorban az emberkereskedelemre irányul, mivel a menekültválság által érintett gyermekek ennek gyakran lehetnek áldozatai. A Gyermekkrízisközpont nevű civil szervezet a gyermekek életkorához és érettségi szintjéhez igazított rövid képregények formájában prevenciós anyagokat készít.

Németország

A menekülteket és migránsokat a menekülteket befogadó központokban védő [minimumszabályokat a menekülteket befogadó központokban élő menekültek és migránsok védelmére irányuló nemzeti](#) kezdeményezés keretében tették közzé. A „3. minimumszabály. Belső struktúrák és külső együttműködés” című fejezetben az „Alapszintű tanfolyamok és tanácsadási szolgáltatások alapcsomagjának elérhetősége” című rész található. Ezeknek a szolgáltatásoknak tartalmazniuk kell „A lakóknak szóló tanfolyamokat és egyéb rendezvényformákat, amelyek számos témát - például az erőszak és a kizsákmányolás formáit, tanácsadást az erőszakkal kapcsolatos problémák és az erőszak következményei esetén, jogi tájékoztatást, a nők jogait, a nők és férfiak egyenlőségét, az egészségügyet és az egészségügyi rendszerhez való hozzáférést, a szakosított, pszicho-szociális ellátást, a nők egészségét, erőszakmentes nevelési módszerek, preventív munka a szülőkkel, a német kultúra és más lakoscsoportok kultúrája, a német szabályozási, segélyezési és szociális rendszer, a gyermekjogok, az ifjúságvédelmi hivatal munkája és szolgáltatásai, a szexuális és nemi sokszínűség, valamint a fogyatékkal élők jogai - rendszeresen kerül sor, és minden lakos számára nyitott.

Ennek hiányában a lakókat megfelelő külső ajánlatokhoz irányítják”. A 3. minimumkövetelmény előírja, hogy: „A jogokkal, a titoktartással, a tanácsadási lehetőségekkel és a további segítségnyújtással kapcsolatos információkat könnyen hozzáférhető, érthető, életkornak megfelelő és nemspecifikus módon kell közölni, és minden szükséges nyelven, valamint közérthető nyelven és piktogramokkal kell rendelkezésre bocsátani. A lakosoknak szóló, nemre és nemi hovatartozásra vonatkozó információkat biztonságos helyeken kell elhelyezni. A segélyvonalakról szóló információkat, szórólapokat, broszúrákat és a női tanácsadó szolgálatok címeit például a női mosdókban kell kifüggeszteni, a gyermekek számára megfelelő információkat pedig a gyermekgondozásra fenntartott helyiségekben vagy más, gyermekek számára kialakított helyeken kell hozzáférhetővé tenni”. A minimumszabályok minden olyan 18 éves korig terjedő gyermekekre vonatkoznak, aki a menekülteket befogadó központokban él.

A tudatosság növelésére vonatkozó információcseréről¹⁶

Magyarország

A bíróságok szintjén évente különböző nemzeti, regionális és helyi képzésekre kerül sor az információcsere, a felkészültség növelése és a gyermekekkel való jó kommunikáció érdekében. A bíróságok több nemzetközi tanulmányúton és konferencián is képviselik magukat az összehangolt megközelítés kialakítása érdekében. 186 bíró, 84 segédbíró és 14 hivatalvezető szerzett fiatalokúak ügyeire szakosodott ügyvédi képesítést, amely a gyermekbarát eljárásokra összpontosít, többek között a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével.

Példák a nemzetközi együttműködésre:

- ▶ 2017. március 29-31., tanulmányi látogatás Düsseldorfban (közigazgatási eljárás, menekültügy, környezetvédelem, adójog, szociális bíróság), Észak-Rajna-Vesztfália-Magyarország vegyes bizottsági együttműködés szervezésében;
- ▶ 2017. április 6-7., Kiberbűnözés projekt - Gyermekek szexuális kizsákmányolása az interneten, az Európai Jogi Akadémia szervezésében;

16. További információ arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei hogyan folytatnak információcserét a tudatosságnövelő tevékenységekkel kapcsolatban, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, lásd [Compliance report concerning Recommendation 17 on exchange of information on awareness raising](#)

- ▶ 2017. augusztus 28-29., 2018. június 10-14. és szeptember 10-13., Kihallgatási technika traumatizált gyermekek esetében - rendőrségi képzés;
- ▶ 2017. november 2-3., EU Menekültügyi Jog, Európai Igazságügyi Képzési Hálózat;
- ▶ 2018. május 14., Gyermekek kihallgatása - a belga gyakorlat, a Nemzetpolitikai Központ szervezésében;
- ▶ 2019. május 21-24., Gyermekkereskedelem, az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségének szervezésében;
- ▶ 2020. január 27-31., Kiberbűnözés és gyermekek kizsákmányolása elleni nyomozások, a Budapesti Nemzetközi Rendészeti Akadémia szervezésében; Korrupcióellenes tanfolyamsorozat Emberkereskedelem elleni tanfolyam (2019. november 11-15.).

Lettország

Az állami rendőrség a külföldi gyermekek védelmére vonatkozó ajánlásokat a [bűnügyi fenyegetések elleni európai multidiszciplináris platform](#) (EMPACT) keretében hajtja végre, az emberkereskedelemre összpontosítva, ahol minden évben közös cselekvési napokon keresztül zajlanak tevékenységek. Az EMPACT egyik al-prioritása a gyermekek szexuális kizsákmányolásának meggátlása, beleértve a menekültválság¹⁷ által érintett gyermekek kizsákmányolását is. Lettország részt vesz a Balti-tengeri Államok Tanácsa (CBSS) által létrehozott, a veszélyeztetett gyermekekkel foglalkozó szakértői csoport munkájában is. A CAR a CBSS titkárságával együtt egy sor releváns nemzetközi projektet hajtott végre, mint például a [PROTECT: utazás közben lévő gyermekek védelme](#) és a [PROMISE](#) a Barnahus kezdeményezéssel kapcsolatban.

Románia

A 49/2011 számú irányelv előírja, hogy minden bukaresti megyében és kerületben létre kell hozni a gyermekekkel szembeni erőszak megelőzésével és leküzdésével foglalkozó megyei ágazatközi csoportot (ICT), melynek fő feladata a megelőzés. Az ICT-t a megyei tanács határozatával hozzák létre, és tagjai a Szociális Segítségnyújtás és Gyermekevéség Főigazgatóságának

17. Lásd például EUROPOL (2018) A kiskorú áldozatok kereskedelmében és kizsákmányolásában részt vevő bűnszövetkezetek az Európai Unióban Hága, 2018. október Hivatkozási szám: 1001370. [Criminal networks involved in the trafficking and exploitation of underage victims in the European Union](#)

(GDSACP), a rendőrségnek, az egészségügynek, az oktatásnak, a munkaügyi felügyelőségnek és a civil szervezeteknek munkatársai. A 2016-2018-as időszakban az ICT az alábbi figyelemfelkeltő tevékenységekre vonatkozó információcserét hajtott végre, különös tekintettel az erőszak gyermekáldozataira, beleértve a menekültválság által érintett gyermekeket is, a szexuális kizsákmányolás és a szexuális visszaélés tekintetében:

- ▶ 2016: Transznacionális projekt Románia - Svédország közös szervezésében, a családok támogatására; valamint a szexuális erőszak által érintett európai gyermekek és fiatalok támogatása, a Bedfordshire-i Egyetem által szervezett képzés, mindkettő nemzetközi szinten; és
- ▶ 2017: Gyermekek szexuális zaklatása, a Nemzetközi Katolikus Gyermeksegélyezési Iroda és a Save the Children Románia által szervezett, nemzeti szinten tartott képzés.

Az eltűnt gyermekek jelenségének megelőzése¹⁸

116 000 segélyvonal

Az eltűnt gyermekekkel foglalkozó 116 000-es forródrót Európa 32 országában működik. A forródrót ingyenes és éjjel-nappal elérhető szolgáltatást nyújt az eltűnt (veszélyeztetett) gyermekek és családjaik számára. Bárki, aki érintett egy gyermek eltűnésének ügyében (a gyermek, egy társa, barátja, családtagja, gondozója vagy tanára), hívhatja a 116 000-et, és azonnali érzelmi támogatást, pszichológiai, szociális, jogi és adminisztratív segítséget kaphat. A legtöbb tagállamban a szolgálatok különböző szöveges kommunikációs platformokon keresztül is elérhetők, például chat-szolgáltatáson keresztül.

Horvátország

Az eltűnt gyermekekre, köztük a migráns gyermekekre vonatkozó adatokat online közzéteszik. Ez magában foglalja a menekültválság által érintett gyermekek teljes számáról szóló adatokat, mind a kísérő, mind a kísérő nélküli gyermekek tekintetében. Nevezetesen, ha a gyermekeket nyitott létesítményekben helyezik el, és ha a létesítmény jelenti egy gyermek eltűnését, minden ilyen bejelentett eltűnést haladéktalanul bevisznek a

18. További információk arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei hogyan vezettek be az eltűnt gyermekek problémájával foglalkozó jegyzőkönyveket, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, lásd [Compliance report concerning Recommendation 35 on cross-border missing children](#)

rendszerbe. A kísérő nélküli gyermekeket az eltűnés veszélyének kitett kategóriának tekintik, és a Horvát Köztársaságban a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárás során a különleges befogadáshoz és eljárási garanciákhoz való jog gyakorlása révén különös figyelmet fordítanak rájuk. A nemzetközi védelmet kérelmezők mindegyike él a Horvát Köztársaságban való szabad mozgáshoz való jogával, és a kijelölt szállás szándékos elhagyása esetén értesítik az illetékes rendőrkapitányságot, amely további intézkedéseket tesz.

Ausztria

A Belügyminisztérium a határokon átnyúló eltűnt gyermekek jelenségére a létrehozott azonosítási, dokumentálási, felkutatási és újraegyesítési (IDTR) eljáráson keresztül reagál. A 2015-ös menekültválsággal összefüggésben számos megelőző protokollt és gyakorlatot vezettek be, például az Austrian Airlines légiutas-kísérőinek képzését az emberkereskedelem potenciális gyermekáldozatainak azonosítására, egy athéni szervezettel együttműködésben a 6 hónapos és 11 éves kor közötti gyermekek utaztatását az Austrian Airlines és Aegean Airlines járatain Athénból Bécsbe, hogy megvédjék őket a szárazföldi útvonalon jelentkező potenciális kockázatoktól, vagy az SPK Schwechat határellenőrző ponton történő ellenőrzések szervezését, amennyiben felmerül a gyanú, hogy egy gyermeket elraboltak és/vagy szexuálisan kizsákmányoltak vagy bántalmaztak.

A szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés gyermek áldozatainak azonosítása és bejelentése válság- és vészhelyzetekben

Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény

Az életkor ellenőrzése

11§2. Cikk - Alapelvek

(...)

2. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben az áldozat életkora bizonytalan, és okkal feltételezhető, hogy az áldozat gyermek, az életkorának megállapításáig a gyermekek számára biztosított védelmi és segítségnyújtási intézkedésekben részesüljön.

A szexuális erőszakról

18. Cikk - Szexuális zaklatás

1. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy a következő szándékos magatartások bűncselekménynek minősüljenek:

a. (...)

b. szexuális tevékenység folytatása egy gyermekkel, ha:

- ▶ kényszer, erőszak vagy fenyegetés alkalmazására kerül sor; vagy
- ▶ a gyermek vonatkozásában bizalmi viszonytal, hatalmi vagy befolyásos pozícióval való visszaélés történik, beleértve a családon belüli zaklatást is; vagy
- ▶ a visszaélés a gyermek különösen kiszolgáltatott helyzetéből fakad, nevezetesen (...) függőségi helyzete miatt.

A gyermekek szexuális erőszak áldozataiként történő azonosításáról

35. Cikk - A gyermekkel folytatott feltáró beszélgetések

1. Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket az alábbi biztosítására:

a. a gyermek meghallgatására indokolatlan késedelem nélkül kerüljön sor, miután a tényeket jelentették az illetékes hatóságoknak;

b. a gyermekkel folytatott beszélgetésekre szükség esetén az erre a célra kialakított vagy átalakított helyiségekben kerül sor;

c. a gyermekkel folytatott beszélgetéseket erre a célra kiképzett szakemberek végzik;

d. lehetőség szerint és adott esetben ugyanazok a személyek folytassák le a gyermekkel folytatott valamennyi meghallgatást;

e. a kihallgatások számát a lehető legnagyobb mértékben korlátozzák, és csak olyan mértékben, amennyire az a büntetőeljárás céljaira feltétlenül szükséges;

f. a gyermeket törvényes képviselője vagy adott esetben egy általa választott felnőtt kísérheti, kivéve, ha az adott személyre vonatkozóan indokolással ellátott ellenkező értelmű határozatot hoztak.

A szexuális kizsákmányolás vagy szexuális visszaélés gyanújának bejelentéséről

12. Cikk - A szexuális kizsákmányolás vagy szexuális visszaélés gyanújának bejelentése

1. Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy a belső jog által a gyermekekkel való kapcsolattartásra felkért egyes szakemberek számára előírt titoktartási szabályok ne képezzenek akadályt annak vonatkozásában, hogy e szakemberek jelentsenek a gyermekvédelemért felelős szolgálatoknak

minden olyan helyzetet, amikor alapos okuk van feltételezni, hogy egy gyermek szexuális kizsákmányolás vagy szexuális visszaélés áldozata lett.

2. Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak érdekében, hogy minden olyan személyt, aki legjobb meggyőződése szerint gyermekekkel szembeni szexuális kizsákmányolásról vagy szexuális visszaélésről tud vagy gyanúja merül fel, arra ösztönözzön, hogy ezeket a tényeket jelentse az illetékes szolgálatoknak.

Az adatgyűjtésről

10. Cikk - Nemzeti koordinációs és együttműködési intézkedések

1. Minden Fél megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy nemzeti vagy helyi szinten biztosítsa a gyermekek szexuális kizsákmányolása és szexuális visszaélése elleni védelemmel, megelőzéssel és küzdelemmel foglalkozó különböző szervek, nevezetesen az oktatási ágazat, az egészségügyi ágazat, a szociális szolgálatok, valamint a bűnüldöző és igazságügyi hatóságok közötti koordinációt.

2. Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket a következők felállítása vagy kijelölése érdekében:

a. (...)b. nemzeti vagy helyi szintű adatgyűjtési mechanizmusok vagy fókuszpontok a civil társadalommal együttműködve, a gyermekek szexuális kizsákmányolása és szexuális visszaélése jelenségének megfigyelése és értékelése céljából, a személyes adatok védelmére vonatkozó követelmények tiszteletben tartásával.

Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni

A szexuális kizsákmányolás és/vagy szexuális visszaélés gyermek áldozatainak azonosítása és bejelentése kulcsfontosságú annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekek védelmet élvezzenek és a lehető leghamarabb megkapják a szükséges támogatást. Ez a feladat azonban különböző kihívások elé állítja a feleket, különösen válság- és vészhelyzetekben, mint például az alábbiakban:

- ▶ Európa-szerte a válság- és vészhelyzetek által érintett gyermekek azonosítása és nyilvántartása gyakran hiányos és pontatlan. Egyes esetekben a gyermekeket csak az életkoruk ellenőrzése után lehet azonosítani, és ennek következtében előfordulhat, hogy felnőttként kezelik őket, amíg az életkor-megállapítási eljárás le nem zárul. Ez azzal

a kockázattal jár, hogy a gyermekeket kizárólag felnőttekkel közös befogadó intézményekben helyezik el.

- ▶ A szexuális kizsákmányolás és/vagy szexuális visszaélés tekintetében az a tény, hogy a gyermekekkel a végső célállomásuk elérése előtt vagy után is megtörténhet, megnehezíti a hatóságok számára a tényleges és potenciális gyermekáldozatok hatékony és gyors azonosításának biztosítását.
- ▶ A gyermekek általában már a származási országukban elszenvedtek valamilyen traumát. Ha ezt a traumát súlyosbítja az utazásuk során a velük szemben elkövetett szexuális erőszak, a gyermekeknek még nagyobb nehézségekbe ütközik, hogy felfedjék bántalmazásukat a hatóságok előtt, akik nem feltétlenül beszélnek ugyanazt a nyelvet vagy nem rendelkeznek ugyanazzal a kulturális háttérrel, és akikkel következképpen nem alakult ki bizalmi kapcsolatuk.
- ▶ Az előző menekültválság során, amely jelentős mértékben érintette az európai földrészt, a szexuális kizsákmányolás és/vagy szexuális visszaélés kevés esetét jegyezték fel, ami a kapacitás vagy a megfelelő azonosítási mechanizmus hiányára, valamint a rendszeres és célzott adatgyűjtés hiányára utal.
- ▶ A gyermekáldozatok azonosítására vonatkozó nyilvántartott adatok nélkül a megelőzési és védelmi intézkedések nem fogathatók, vagy azonnal leállhatnak, miután a gyermek egyik országból a másikba költözik.

Milyen azonosítási és jelentési intézkedéseket lehet bevezetni

A felek kötelesek minden szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedést megtenni a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés áldozatává váló gyermekek azonosítása és bejelentése érdekében. A következő intézkedéseket, valamint egyéb, adott esetben és szükség szerint alkalmazandó és szükséges intézkedéseket lehet bevezetni:¹⁹

1. Az országokba belépő vagy azokon keresztül utazó **gyermekek nyilvántartásba vétele.**²⁰

19. Részletesebb útmutatás, szabványok és eszközök az 1. mellékletben található.

20. A regisztrációval és a biztonságos migrációs útvonalakkal kapcsolatos további útmutatásért kérjük, tekintse meg a GRETA dokumentum [Guidance Note on addressing the risks of trafficking in human beings related to the war in Ukraine and the ensuing humanitarian crisis](#) 3. Oldalát.

2. **Megfelelő életkori értékelési eljárások elfogadása/alkalmazása.** Amennyiben kétség merül fel egy gyermek életkorát illetően, akkor a gyermekeket kezdetben gyermeknek kell tekinteni, és következőképpen az ellenőrzési eljárások lefolytatása során a nekik járó valamennyi védelmi intézkedést meg kell adni nekik.
3. **Irányelvek és protokollok elfogadása a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés áldozatainak azonosítására, és ezek megosztása valamennyi illetékes hatóság között.**
4. A menedékkérő gyermekekkel folytatott **első beszélgetések** során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a gyermek szexuális kizsákmányolás és/vagy szexuális visszaélés áldozata vagy potenciális áldozata-e. Annak érdekében, hogy a gyermekeket arra ösztönözzék, hogy felfedjék az esetleges visszaéléseket, a szakemberek által a tanácsadás, a meghallgatás és a jelentés során alkalmazott módszereknek gyermekérzékenyeknek és biztonságosaknak kell lenniük, és minden átutazó gyermeknek ismernie kell őket. A biztonságos és megbízható környezet megteremtésével a gyermekek hajlandóbbak lesznek megtörni minden olyan előítéletet, amely a nyilvánosságra hozatal következményeivel kapcsolatos, és ezért hajlandóak lesznek jelenteni a bántalmazást.
5. **A gyermekek tájékoztatása a szexuális visszaéléssel és szexuális kizsákmányolással szembeni védelemhez való jogukról,** azonnal érkezésükkor és szükség szerint, az életkoruknak, érettségüknek és nemüknek megfelelő módon és az általuk értett nyelven.

Dánia

Ha egy kísérő nélküli kiskorú menedékkérő az emberkereskedelem potenciális áldozatának minősül, ezt megvizsgálják, és a kiskorút kiszolgáltatottsága miatt a lehető leghamarabb döntést hoznak. Ha a kiskorút hivatalosan emberkereskedelem áldozatának tekintik, a Dán Bevándorlási Hivatal (DIS) menekültügyi osztálya írásos határozatot hoz. A határozatban tájékoztatják az áldozatot arról, hogy a DIS a pszichológiai, jogi és szociálpedagógiai létesítmények széles köréhez, valamint az egészségfejlesztő kezeléshez való hozzáférést biztosíthat számára. Arra is felhívják a figyelmet, hogy az áldozat kapcsolatba léphet a menekültügyi központjának munkatársaival, ha segítségre van szüksége, és hogy lehetősége van arra, hogy egy krízisközpontban helyezték el, ha ezt kívánja. Végezetül meg kell említeni, hogy az érintett fél arról is tájékoztatást nyújtott, hogy a határozatban az

áldozat mellé kapcsolattartó személyt jelölnek ki, aki az áldozatot irányítja és támogatja. A kapcsolattartó személy az Emberkereskedelem Elleni Dán Központ (CMM) munkatársa. Ugyanakkor a határozatot, miszerint a kiskorút hivatalosan az emberkereskedelem áldozatának tekintik, a Családjogi Ügynökség által kijelölt személyes képviselőnek is megküldik, így biztosítva, hogy a kiskorú minden szükséges információt és útmutatást megkapjon. A döntésről szóló tájékoztatást megkapja a DIS elhelyezési és segítségnyújtási osztályának egysége is, amely kapcsolatba lép a CMM-mel, amely ezután kijelöli a kapcsolattartó személyt. Ettől a szakasztól kezdve az Elszállásos és Segítségnyújtási Osztály és a CMM felelős a különböző kezdeményezésekért az áldozat megfelelő ellátásának biztosítása érdekében. Fő szabályként a Dán Bevándorlási Hivatal minden kiskorúval való beszélgetés során mindig igyekszik a kiskorúak személyes körülményeihez igazodó módon kommunikálni. Amennyiben egy kiskorúnak az átélt szexuális trauma miatt különleges igényei vannak, pl. az ügyintéző vagy a tolmács neve, a Dán Bevándorlási Hivatal adott esetben megpróbálja kielégíteni ezeket az igényeket.

6. **A bántalmazás gyermekkorú áldozatainak bejelentésére szolgáló rendszer létrehozása.**
7. **Biztosítani kell, hogy minden szakembernek kötelessége legyen jelenteni a gyermekek szexuális kizsákmányolását vagy bántalmazását, és megfelelő jelentési és átirányítási mechanizmusokat kell bevezetni.**
8. **Minden érintett szakember képzése** (beleértve a tolmácsokat, szociális munkásokat, rendőröket és önkénteseket), akik a válság- és vészhelyzetek által érintett gyermekekkel foglalkoznak, biztosítva a szükséges készségek és kompetenciák meglétét.
9. **A gyermekekkel kapcsolatba kerülő szakemberek képzése** a következőkre terjedjen ki:
 - ▶ Hogyan lehet azonosítani a szexuális kizsákmányolás vagy szexuális visszaélés áldozatait;
 - ▶ Hogyan kell jelenteni vagy aktiválni a gyermekkorú áldozatok vizsgálatára és/vagy kihallgatására irányuló továbbírási mechanizmusokat;
 - ▶ Hogyan kommunikáljunk gyermekbarát módon a gyermekekkel;
 - ▶ Hogyan ismerjük fel, ha egy gyermek nem képes kifejezetten megfogalmazni egy konkrét félelmet vagy visszaélést, és hogyan reagálunk azokra a kockázatokra, amelyeknek a gyermek ki lehet téve.

10. **Megfelelő adatgyűjtési mechanizmusok bevezetése, beleértve a mutatószámokat is.** Az adatokat a lehető legkorábban kell összegyűjteni, és az érintett gyermekek különböző kategóriáit kell meghatározni (pl. menedékkérő gyermekek, kísérő nélküli gyermekek, átutazó gyermekek, lakóhelyüket elhagyni kényszerült gyermekek stb.). Arra vonatkozó információkat is be kell gyűjteni, hogy ezek közül a gyermekek közül hányat használtak ki szexuálisan és/vagy bántalmaztak szexuálisan. Meg kell határozni és fel kell számolni a szexuális erőszak gyermek áldozataira vonatkozó adatgyűjtés akadályait, illetve azt, hogy az ilyen adatokat a válság- és vészhelyzetekre tekintettel nem lehet feltárni.

A Lanzarotei Egyezmény részes felei által alkalmazott ígéretes gyakorlatok

Az adatgyűjtési mechanizmusokról²¹

Bulgária

Az Állami Menekültügyi Ügynökség (SAR) (Minisztertanács) képes a gyermekvédelmi hatóság számára adatgyűjtés céljából rendelkezésre álló információkat szolgáltatni. A SAR havonta statisztikákat gyűjt a veszélyeztetettnek minősített menedékkérők számáról. A SAR 2018 augusztusában kezdte meg a pszichológiai, fizikai és szexuális erőszak áldozataira vonatkozó külön statisztikák gyűjtését és jelentését.

Ciprus

A gyermekek szexuális zaklatásával és/vagy szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos valamennyi esetet a Gyermekek Háza (Barnahus) elé utalják a 2017-es megalakulása óta. Minden vonatkozó statisztikát a Gyermekek Házában vezetnek. A szociális jóléti szolgálatok a Gyermekek Házával együttműködve partnerek a „CAN-MDS II” A gyermekbántalmazásra és elhanyagolásra adott koordinált válasz a minimális adatkészleten keresztül: a tervezéstől a gyakorlatig című európai projektben.

21. További információkat arról, hogy a Lanzarote-egyezmény részes felei hogyan vezettek be a menekült gyermekekre vonatkozó adatgyűjtési mechanizmusokat, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 7 on mechanisms for data collection](#)

Olaszország

A Minisztertanács elnökségénél a 38/2006-os törvénnyel létrehozott, a pedofília és a gyermekpornográfia elleni küzdelemmel foglalkozó Megfigyelőközpont feladatai közé tartozik a gyermekek szexuális zaklatása és szexuális kizsákmányolása jelenségének megelőzése és leküzdése terén valamennyi közigazgatási szerv által végzett tevékenységekre vonatkozó adatok és információk gyűjtése és nyomon követése. A 2006. február 6-i 38. sz. törvénnyel módosított, 1998. augusztus 3-i 269. sz. törvény 17. cikkének (1-bis) bekezdése felhatalmazza a Megfigyelőközpontot egy olyan adatbázis létrehozására, amely a többi központi közigazgatási szerv által szolgáltatott adatokkal együtt összegyűjti a gyermekek szexuális zaklatása és szexuális kizsákmányolása jelenségének nyomon követéséhez szükséges valamennyi információt. A Megfigyelőközpont adatbázisa egyedi az e speciális témával kapcsolatos ismeretekkel foglalkozó rendszerek között, mivel első alkalommal sikerül egyetlen adatbázisban, több forrásból származó adatokat tartalmazó információs ajánlatot nyújtani. Jelenleg az adatbázis a Belügyminisztérium, az Igazságügyi Minisztérium Fiatalokúak Igazságügyi Főosztálya és az Olasz Statisztikai Hivatal (ISTAT) által szolgáltatott adatokat tartalmazza. Az Igazságügyi Minisztérium által a szexuális bűncselekmények elkövetőiről és áldozatairól gyűjtött nemzeti adatok tekintetében ezek az adatok különbséget tesznek olaszok és külföldiek között, mind az elkövetők, mind az áldozatok tekintetében.

Az adatok felhasználása a felelős ügynökségek közötti összehangolt megközelítéséről²²

Izland

Az izlandi gyermekvédelmi hatóságok az országban tartózkodó valamennyi gyermek, köztük a migráns gyermekek iránt is felelősséggel tartoznak, és azonos szintű védelmet nyújtanak számukra. Izland hivatalos mechanizmusokkal rendelkezik az országban előforduló valamennyi gyermekvédelmi esetre vonatkozó adatgyűjtésre, beleértve a szexuális kizsákmányolás és a szexuális visszaélés eseteit is. Izland jelenleg azon

22. További információ arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei hogyan alakítottak ki összehangolt megközelítést a felelős ügynökségek között, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 37 on a coordinated approach between responsible agencies](#)

dolgozik, hogy az adatgyűjtést tovább javítsa egy országos elektronikus adatbázis kifejlesztésével. 2020 januárjában Izland a Gyermekvédelmi Kormányhivatal égisze alatt létrehozta a gyermekek elleni erőszakkal foglalkozó speciális központot. A központ egyik fő feladata az erőszak minden formájára, a megelőzésre és a hatékony védelmi intézkedésekre vonatkozó adatgyűjtés lesz.

Szerbia

Az ügyészség együttműködik az összes érintett állami hatósággal és civil társadalmi szervezettel. 2012-ben és 2013-ban a Hivatal egyetértési nyilatkozatot írt alá az Astra, az emberkereskedelem és az emberkereskedelem minden formája, különösen a nők és gyermekek kizsákmányolása és kereskedelme elleni küzdelemmel foglalkozó szervezettel, valamint az Atina, az emberkereskedelem és a nemi alapú erőszak minden formája elleni küzdelemmel foglalkozó polgári egyesülettel az emberkereskedelemmel kapcsolatos adatgyűjtés és információcsere, a megelőzés terén végzett munka, valamint az emberkereskedelem áldozatai jogainak előmozdítása tekintetében.

Svédország

2016 januárjában a svédországi megyei közigazgatási hivatalok kormányzati megbízást kaptak az eltűnt, kísérő nélküli gyermekek ügyében. A megyei közigazgatási tanácsok azt a feladatot kapták, hogy más érintett hatóságokkal és szereplőkkel együttműködve végezzék el az eltűnt, kísérő nélküli gyermekek országos feltérképezését, és tegyenek javaslatot a kormánynak az eltűnésük megelőzését célzó intézkedésekre. Ezért 2016-ban a svédországi megyei közigazgatási tanácsok feltérképezték a 2013-2016 közötti időszakban eltűnt kísérő nélküli gyermekeket. A [Lost in Migration – A Report on Missing Unaccompanied Minors in Sweden](#) jelentés szerint a kísérő nélküli gyermekek az érkezési szakaszban különösen ki voltak téve az eltűnés veszélyének. Az eredményeket és módszereket a hatóságok, önkormányzatok, megyei tanácsok és más érintett szereplők körében terjesztették el. A megyei igazgatóságok 2018-ban meghosszabbították a megbízást. Az év vége előtt minden megyét megbíztak azzal, hogy (más szereplőkkel együttműködve) készítsen regionális eljárásokat és iránymutatásokat a kísérő nélküli gyermekek eltűnésének megelőzésére és az arra való reagálásra vonatkozóan.

Támogatás nyújtása a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés áldozataul esett gyermekek számára válság- és vészhelyzetekben

Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény

2. Cikk - A megkülönböztetésmentesség elve

Ezen egyezmény rendelkezéseinek a felek általi végrehajtását, különösen az áldozatok jogainak védelmét szolgáló intézkedések alkalmazását nemem, fajon, bőrszínen, nyelven, valláson, politikai vagy más véleményen, nemzeti vagy társadalmi származáson, nemzeti kisebbséghez tartozáson, vagyoni helyzetén, születésén, szexuális irányultságán, egészségi állapotán, fogyatékosságán vagy egyéb helyzetén alapuló megkülönböztetés nélkül kell biztosítani.

5. Cikk - A gyermekekkel kapcsolatba kerülő személyek felvétele, képzése és tudatosítása

(...)

2. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett személyek [az oktatás, az egészségügy, a szociális védelem, az igazságszolgáltatás és a bűnüldözés területén, valamint a sporttal, kultúrával és szabadidős tevékenységekkel kapcsolatos területeken a gyermekekkel rendszeres kapcsolatban álló személyek] megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a gyermekek szexuális

kizsákmányolásáról és szexuális visszaéléséről, az azonosításukhoz szükséges eszközökről és a 12. cikk (1) bekezdésében említett lehetőségről.

(...)

11. Cikk – Alapelvek

2. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy amennyiben az áldozat kora bizonytalan, és okkal feltételezhető, hogy az áldozat gyermek, a gyermekek számára biztosított védelmi és segítségnyújtási intézkedésekben részesüljön, amíg életkorát nem ellenőrzik.

13. Cikk – Segélyvonalak

Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket az információs szolgáltatások, például telefonos vagy internetes segélyvonalak létrehozásának ösztönzésére és támogatására, hogy a telefonálóknak tanácsot adjanak, akár bizalmasan vagy névtelenségük tiszteletben tartása mellett is.

14. Cikk - Az áldozatoknak nyújtott segítség

1. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket az áldozatok rövid és hosszú távú fizikai és pszicho-szociális felépülésének támogatására. Az e bekezdés alapján hozott intézkedéseknek megfelelően figyelembe kell venniük a gyermek véleményét, szükségleteit és aggodalmait.

2. Minden Fél a belső jogrendszerében meghatározott feltételek mellett intézkedéseket tesz a nem kormányzati szervezetekkel, más érintett szervezetekkel vagy a civil társadalom más, az áldozatoknak nyújtott segítségben részt vevő elemeivel való együttműködés érdekében.

3. Ha a szülők vagy a gyermeket gondozó személyek részt vesznek a gyermek szexuális kizsákmányolásában vagy szexuális visszaélésben, a 11. cikk (1) bekezdésének alkalmazásában a beavatkozási eljárások a következőkre terjednek ki:

- ▶ a feltételezett elkövető eltávolításának lehetősége;
- ▶ az áldozat családi környezetéből való kiemelésének lehetősége. Az eltávolítás feltételeit és időtartamát a gyermek mindenek felett álló érdekének megfelelően kell meghatározni.

(...)

30. Cikk – Alapelvek

1. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy a nyomozást és a büntetőeljárást a gyermek mindenek felett álló érdekében és a gyermek jogainak tiszteletben tartásával folytassák le. (...)

38. Cikk - A nemzetközi együttműködés általános elvei és intézkedései

1. A Felek ezen egyezmény rendelkezéseivel összhangban, valamint a vonatkozó alkalmazandó nemzetközi és regionális jogi eszközök, egységes vagy kölcsönös jogszabályok és belső jogszabályok alapján elfogadott megállapodások alkalmazása révén a lehető legszélesebb körben együttműködnek egymással a következők érdekében:

(...)

b. az áldozatok védelme és segítése.

Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni

Bár minden gyermeknek - akár úton van, akár nem - részesülnie kellene a jelenleg működő gyermekvédelmi rendszer előnyeiből, amikor a válság- és vészhelyzetek következtében jelentős számú gyermek érkezik az országokba, ez további kihívásokat jelent, és az országoknak nehézséget okozhat a szexuális kizsákmányolás és a szexuális erőszak gyermek áldozatainak szükséges védelem biztosítása. A kihívások közé tartozhatnak a következők:

- ▶ A meglévő gyermekvédelmi rendszereket esetleg módosítani kell és/vagy egyedi intézkedéseket kell elfogadni a válság- és vészhelyzetben lévő gyermekek szükségleteinek kielégítésére, beleértve a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés fokozott kockázatát, amely az embercsempészeknek való nagyobb kitettség, a családtól való elválasztás, az emberrablás és a gyermekjogok egyéb súlyos megsértése miatt áll fenn.
- ▶ Mivel a gyermekeket - függetlenül attól, hogy áldozattá váltak-e - ismeretlen ideig különböző típusú befogadó intézményekben helyezik el, a szükségleteik kielégítésére hozott intézkedések jelentősen eltérnek, és ennek következtében a szexuális kizsákmányolás és a szexuális erőszak gyermek áldozatai esetleg nem részesülnek a számukra szükséges megfelelő ellátásban és segítségben.

- ▶ A korlátozott átvilágítási lehetőségek és képzés miatt a gyámok és más szakemberek szerepe és felelőssége eltérő az egyes európai országokban, ami a harmonizált megközelítések hiányához és a gyermekáldozatra nézve negatív következményekhez vezet,²³ különösen azokban az esetekben, amikor a gyermekek érdekét szolgáló kulcsfontosságú döntéseket kell meghozni a nevükben.
- ▶ A koordináció hiánya nem csak annak kockázatát növeli, hogy a migráns és menedékkérő gyermekek emberkereskedelem áldozatává válnak,²⁴ hanem egyben azt is jelenti, hogy az azonosított gyermekáldozatok országonként nem ugyanolyan típusú ellátásban részesülnek.
- ▶ Általánosságban elmondható, hogy a szexuális zaklatás és szexuális kizsákmányolás áldozatául esett gyermekek gyámjának kijelölése nem feltétlenül rendszeres, és ha megszervezik is, gyakran késik, vagy a gyermekekkel való kommunikációt akadályozza a tolmácsok hiánya.²⁵
- ▶ Ez a korlátozott kommunikáció katasztrofális következményekkel járhat a gyermekáldozatra nézve, és hatással lehet a gyermek arra, hogy felfedje, hogy szervezett bűnözői hálózatok vagy elismert bizalmi, tekintélyi vagy befolyásos helyzetben lévő személy - például kísérője, gondozója és/vagy családja - elkövetett-e vele szemben visszaélést, és ha igen, mikor. Az Európa Tanács emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó szakértői csoportja arról számol be, hogy a gyermek áldozatokat hazatelepítésükkor néha átadják a családjuknak, még akkor is, ha ismert, hogy a családtagok vagy rokonok aktív közreműködésével kerültek emberkereskedelem áldozatául.²⁶
- ▶ A gyermek közlése a legértékesebb információforrás, amelyen az egész ügy alapulhat. Válság- és vészhelyzetekben a gyermekeknek útjuk során többször is el kell mesélniük történetüket különböző szakembereknek. Ennek következtében előfordulhat, hogy az eseményekről szóló beszámolójuk nem követi a logikus sorrendet, és ellentmondásosnak

23. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR), [The Way Forward to Strengthened Policies and Practices for Unaccompanied and Separated Children in Europe](#), 2017. július, 17. o.; utolsó megtekintés: 2022.05.02.

24. Európa Tanács: Általános jelentés a GRETA tevékenységéről, 2017. március, 40. o., elérhető a következő címen: [Az emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó szakértői csoport, 6. általános jelentés a GRETA tevékenységéről](#), 2017. március, 40. o.; utolsó megtekintés: 2022.05.02.

25. *Ibid*, 44. old.

26. *Ibid*, 35. old.

tűnhet²⁷. Ha a hatóságok nem adnak lehetőséget a gyermeknek arra, hogy feltárja a tényeket, vagy nem megfelelő kihallgatási technikákat és kedvezőtlen lehetőségeket alkalmaznak a gyermek kihallgatására az eljárás során, az megakadályozza, hogy a gyermek áldozat megkapja a sürgős védelmet, amelyre szüksége lehet, és hatással lehet a jövőbeli jólétére vonatkozó döntésekre.

Milyen védelmi intézkedések hozhatók

A felek kötelesek minden szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedést megtenni annak érdekében, hogy támogatást nyújtsanak a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés áldozatává vált gyermekeknek. A következő intézkedéseket, valamint egyéb, adott esetben és szükség szerint alkalmazandó és szükséges intézkedéseket lehet bevezetni:

1. **A gyermekek tájékoztatása:** Minden válság- vagy vészhelyzetben érintett gyermeknek, és különösen azoknak, akiket szexuális erőszak áldozataként azonosítottak, olyan nyelven kell tájékoztatást kapniuk a jogaikról, az ellátási lehetőségekről és a számukra elérhető eljárásokról, amelyet értenek, és amely kulturálisan és nemi szempontból számukra megfelelő.²⁸
2. **Hatékony panaszkezelési mechanizmusok és támogató szolgáltatások, például segélyvonalak létrtehozása,** bármilyen bántalmazás bejelentése vagy segítségkérés céljából, különös tekintettel a következőkre:
 - a. A szolgáltatás a fogadó ország hivatalos nyelve (nyelvei) mellett az érintett gyermekek által érthető nyelven is elérhető legyen;
 - b. A szolgáltatás(ok) mind a gyermekek, mind az őket segíteni kívánó személyek számára elérhető(ek);
 - c. A telefonálóknak bizalmasan vagy névtelenségük tiszteletben tartása mellett tanácsot adó szolgáltatás(ok);
 - d. A meglévő szolgáltatás a lehető legszélesebb körben elérhető legyen.

27. Resiland: KMOP és Defence for Children International, [Orientations for professionals and officials working with and for children on the move](#), 2015. október, 33. o.; utolsó megtekintés: 2022.05.02.

28. Hivatkozásként lásd: Európa Tanács [How to convey child-friendly information to children in migration: A Handbook for frontline professionals](#) (2018).

3. **Megfelelő támogatás, például terápiás segítségnyújtás és sürgősségi pszichológiai ellátás biztosítása**, a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés felfedése után azonnal fel kell ajánlani az érintett gyermekeknek. A támogatást és a segítségnyújtást gyermekbarát helyeken és környezetben kell alkalmazni, ahol a gyermekekkel a gyermekeknek megfelelő módon bánnak, és ahol figyelembe veszik a véleményüket és az érdekeiket leginkább szolgáló szempontokat.

A Barnahus Initiative nevű kezdeményezés: a szexuális erőszak gyermek áldozatainak segítése egy fedél alatt

A **Barnahus** (Gyermekek Háza) a gyermekek szexuális zaklatásával foglalkozó, elsőszámú európai modell. Először Izlandon dolgozták ki 1998-ban, és jelenleg Európa-szerte alkalmazzák. Az egyedülálló ügynökségek közötti megközelítés egy fedél alatt egyesíti az összes érintett szolgálatot annak érdekében, hogy a gyermekek összehangolt és hatékony választ adjon, és hogy a nyomozás és a bírósági eljárás során megelőzze az újbóli traumatizálódást. A központi cél a párhuzamos büntetőjogi és gyermekjóléti nyomozások összehangolása. A szolgálat egyik kulcsszerepe, hogy a gyermek kitérültségének kinyomozása révén segítse a bírósági eljárásokhoz szükséges érvényes bizonyítékok előállítását. A gyermek támogatásban és segítségben is részesül, beleértve az orvosi értékelést és kezelést, valamint a terápiás értékelést és kezelést.

A Barnahus legfontosabb közös kritériumai a következők:

- 1) A törvényszéki kihallgatásokat bizonyítékokon alapuló protokoll szerint végzik;
- 2) A gyermek vallomásának bizonyító erejét a „megfelelő eljárás” elveinek megfelelő intézkedésekkel biztosítják;
- 3) Orvosi értékelés igazságügyi nyomozati célokra, valamint a gyermek fizikai jólétének és felépülésének biztosítása érdekében;
- 4) Pszichológiai támogatás és rövid és hosszú távú terápiás szolgáltatások a gyermek és a nem elkövető családtagok és gondozók traumájának kezelésére;
- 5) Az áldozat és a családban élő lehetséges testvérek védelmi szükségleteinek felmérése.

A Lanzarotei Bizottság 2015-ös végrehajtási jelentésében az izlandi Barnahus-modellt a gyermekek elleni szexuális erőszakra adott válaszlépések jó példájaként jelölte meg. E jelentés nyomán az Európa Tanács több államot is támogatott a Barnahus felállításában, és valóban, ez a modell mára az erőszak gyermekkorú áldozatainak támogatása iránt elkötelezett államok egyik kulcsfontosságú sikertényezőjévé vált. A jelenlegi projektek a következő honlapon ismerhetők meg: [website of the Children's Rights Division](#).

- Törvényes gyámok kijelölése** a gyermekkorú áldozatok mindenek felett álló érdekeinek és sajátos szükségleteinek védelme céljával, függetlenül életkoruktól. A gyámnak, akinek a migrációs és menekültügyi hatóságoktól függetlennek kell lennie, támogatást kell nyújtania mind a mindennapi életben, mind pedig a jogi kérdésekben való segítségnyújtásban. A gyermekekkel való bizalom kiépítésének elősegítése érdekében a gyámnak nem szabad összeférhetetlennek lennie a gyermekkel, és képzettnek kell lennie, hogy megértse a gyermekek által átélt tapasztalatok kontextuális sajátosságait. A gyámokat, valamint a gyermekáldozatok támogatásán dolgozó valamennyi (hivatásos vagy önkéntes) munkatársat át kell vizsgálni annak megállapítására, hogy nem ítélték-e el őket gyermekek szexuális kizsákmányolása és/vagy szexuális zaklatása miatt, és így garantálni kell a gyermek lehető legjobb védelmét.
- Közös eszközök, szabványok és eljárási lépések elfogadása, illetve alkalmazása a gyermekáldozatok védelmében dolgozó valamennyi ügynökség számára**, biztosítandó, hogy a válság- vagy vészhelyzetben dolgozó valamennyi személy ugyanazt az iránymutatást kövesse, és ne hagyjon figyelmen kívül bizonyos kérdéseket, amelyek a szexuális erőszak gyermek áldozatainak védelme szempontjából fontosak lehetnek.
- Biztosítani kell az összes ügynökség megfelelő koordinációját, beleértve az információmegosztás jogát is.** A szexuális zaklatás és szexuális kizsákmányolás áldozatául esett gyermekek védelmének koordinálásában részt vevő ügynökségek számára is lehetővé kell tenni a személyes adatok megosztását, szükség szerint és a nemzeti joggal összhangban. Ez azt jelenti, hogy a gyermekáldozatok a teljes útjuk során hasonló típusú támogatásban részesülnek, és szükségleteiket egységes módon azonosítják és gondoskodnak róluk.
- Biztonságos elhelyezés biztosítása a szexuális zaklatás áldozattá válásának vagy újbóli áldozattá válásának veszélyének minimalizálása**

érdekében, a gyámoknak adott esetben elsőbbséget kell biztosítaniuk a gyermek számára, az alábbiak vonatkozásában:

- ▶ Családegyesítés;
 - ▶ nevelőszülői gondoskodás, idősebb gyermekek önálló, felügyelt elhelyezése vagy az intézményen kívüli gondozás egyéb formái;
 - ▶ intézményi elhelyezés kis léptékű egységekben.
8. **A határokon átnyúló együttműködés megerősítése** többek között ellenőrzendő a gyermekeket kísérő felnőttek személyazonosságát, valamint a kísérő nélküli gyermekek családegyesítésének indokolatlan késedelem nélküli végrehajtása.

A gyermekáldozatokat segítő segélyvonalak létrehozásáról és működéséről²⁹

Németország

A **Sexual Abuse Helpline** a gyermekek szexuális zaklatásával kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó független biztos által működtetett országos, ingyenes és anonim segélyvonal a szexuális zaklatás áldozatai és a hozzájuk közel állók, valamint a gyermekek szociális környezetében dolgozók, a szakemberek és a téma iránt érdeklődők számára. A telefonos és írásbeli tanácsadás mellett a csapat a fiataloknak szóló **online szolgáltatással** is rendelkezik. A segélyvonal minden korosztály számára nyitva áll. A teljes csapat speciálisan képzett a gyermekek és fiatalkorúak tanácsadásának speciális technikáira. A tanácsadók közül sokan a gyermekekkel és fiatalkorúakkal foglalkozó szakemberek (pl. gyermek- és ifjúságpszichoterapeuták), valamint a gyermekpornográfia, a gyermekprostitúció és a gyermekkereskedelem témakörében jártasak (pl. a szervezett és rituális szexuális erőszak áldozataival foglalkozó gyermek- és ifjúságpszichoterapeuták). A segélyvonalat továbbfejlesztették annak érdekében, hogy a fogyatékkal élők igényeit is optimálisan lefedje a tanácsadó szolgálat.

Franciaország

A **réfugiés.info** online részvételi platformot 2019-ben a menekültek befogadásával és integrációjával foglalkozó tárcaközi küldöttség (diAir) dolgozta ki, és hét releváns nyelven áll rendelkezésre. A weboldal tematikus lapokat tartalmaz a mindennapi

29. További információ arról, hogy a Lanzarote Egyezmény részes felei hogyan hoztak létre segélyvonalakat és más, menekült gyermekeknek szóló szolgáltatásokat, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 32 on helplines to child victims](#)

életről, a jogokról, az egészségügyről, a szociális és szakmai támogatásról. A bántalmazott gyermekek számára elérhető továbbá egy segélyvonal: [Allô enfance en danger helpline](#). Ez az ingyenes telefonszám (119) a lelki, fizikai és szexuális erőszak gyermek áldozatainak, illetve a gyermekek elleni erőszak tanúinak szól. Analfabetizmus esetén a gyermekeknek lehetőségük van arra, hogy megértsék a készülék által kínált tartalmat, egy hangos felolvasó modulnak köszönhetően. A segélyvonal a hét 7 napján, a nap 24 órájában elérhető.

Szlovák Köztársaság

Több segélyvonal áll a gyermekáldozatok rendelkezésére, köztük a szociális rendszerrel való visszaélések és a gondozás elhanyagolásának bejelentésére szolgáló telefonvonal, amely a 0800 191 222-es számon érhető el. A segélyvonal ingyenes, és a Munkaügyi, Szociális és Családügyi Központi Hivatal kezeli. Az információnyújtást, segítségnyújtást és tanácsadást más telefonos segélyvonalak is biztosítják. A gyermekek áldozatai a Child Safety Line, CHSL-UNICEF – 0800 116 111, amely a kapcsolódó segélyvonal része: [Pomoc.sk](#) (*Segítség*) a [Zodpovedne.sk](#) projekten belül, amit az Európai Bizottság az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz program keretében támogatott. Az emberkereskedelem áldozatai számára a Szlovák Katolikus Karitásztól ingyenes nemzeti segélyvonalat működtet az emberkereskedelem áldozatai számára (0800 800 818). Azzal a gyermekkel is kapcsolatba lehet lépni, aki például szexuális kizsákmányolás áldozata lett. Emellett elérhető a [helpline 116 000](#), az eltűnt gyermekekkel kapcsolatos segélyvonal is. A krízisintervenció szükségleteinek kielégítésére a hatóságok - a gyermekek szociális és jogi védelmével és a szociális gyámsággal foglalkozó osztályok - alkalmazottainak 24 órás elérhetősége biztosított. A 116 111-es gyermekbiztonsági telefonvonal a hét minden napján, a nap 24 órájában elérhető, míg az online chat egy operátorral naponta 18:00 és 22:00 óra között áll rendelkezésre.

A gyermekkorú áldozatok védelméről és a nemzeti ügynökségek közötti hatékony együttműködésről³⁰

Ciprus

A korábbi menekültválsággal összefüggésben Ciprus nemzeti cselekvési tervet készített a Belügyminisztérium az összes érintett minisztériummal/osztállyal

30. További információ arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei hogyan vezettek be a menekült gyermekekre vonatkozó védelmi intézkedéseket, beleértve az ígertes gyakorlatok példáit is, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 13 on coordination and collaboration of different actors](#), 1. Követelmény.

együttműködve a Ciprusi Köztársaság területére érkező, védelemre szoruló személyek tömeges beáramlása által okozott helyzet kezelésére. A nemzeti cselekvési terv meghatározta a szakemberek felkészítésére, felszerelésére és képzésére, valamint a kormányhivatalok, szolgálatok, nemzetközi szervezetek és nem kormányzati szervezetek közötti ügynökségek közötti együttműködésre vonatkozó eljárásokat. A cselekvési tervnek köszönhetően lehetővé vált a veszélyeztetett embercsoportok, köztük a kíséző nélküli kiskorúak, a családok és a veszélyeztetett gyermekek korai felismerése, mivel az összes érintett szereplő (azaz a szociális jóléti szolgálatok, a menekültügyi szolgálatok, a Bevándorlási Hivatal, az egészségügyi szolgálatok, a polgári védelem, a Vöröskereszt stb. A belépéskor a védelemre szoruló személyeket ellátták az alapvető szükségletekkel, regisztrálták őket, és elvégezték az első szűrést, amelynek célja az ilyen veszélyeztetett csoportokba tartozó személyek azonosítása volt, hogy a későbbi eljárások során figyelembe vegyék a különleges szükségleteket. A kíséző nélküli kiskorúakat a szociális jóléti szolgálatok igazgatója vette gondozásba, aki a gyermek mindenek felett álló érdeke alapján gyámként biztosította a jogaikhoz való hozzáférést (pl. oktatás, egészségügy, tevékenységek, menedékjog iránti kérelem, stb.). A kíséző nélküli kiskorúakat nevelőszülőknél vagy bentlakásos intézményekben helyezték el.

A szociális jóléti szolgálatok továbbra is együttműködnek az esetlegesen veszélyeztetettként észlelt családokkal és gyermekekkel az esetek további vizsgálata, valamint a támogatási és tanácsadási szolgáltatások nyújtása érdekében. Emellett szorosan együttműködnek a Menekültügyi Szolgálattal és a Kofinou Befogadó Központtal. Minden olyan tisztviselő, aki kapcsolatba kerül gyermekekkel (beleértve a kíséző nélküli gyermekeket is), képzésben részesül a migrációban részt vevő gyermekekkel, a veszélyeztetett gyermekekkel stb. kapcsolatos kérdésekről. A Ciprusi Köztársaság részt vesz az Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal (EASO - [European Asylum Support Office](#)) támogatási tervében, amely magában foglalja a szakemberek migrációs kérdésekkel kapcsolatos képzését.

A gyermekek szexuális zaklatásával és/vagy szexuális kizsákmányolásával kapcsolatos ügyeket a gyermek mindenek felett álló érdeke alapján és a gyermek sajátos szükségleteinek megfelelően kezelik. A szociális jóléti szolgálatok a gyermekek szexuális zaklatásának és szexuális kizsákmányolásának, valamint a gyermekpornográfiának a megelőzéséről és leküzdéséről szóló 2014. évi törvény (L.91(I)/2014) 31. cikkének (2) bekezdése alapján biztosítják, hogy segítséget, támogatást és védelmet nyújtsanak a

gyermeknek, amint nekik vagy bármely más érintett szolgálatnak alapos oka van feltételezni, hogy a gyermek ellen szexuális bűncselekményt követtek el.

Emellett a Miniszterek Tanácsa 2016. március 21-én elfogadta a gyermekek szexuális zaklatásának és szexuális kizsákmányolásának, valamint a gyermekpornográfiának a megelőzéséről és leküzdéséről szóló nemzeti stratégiát. A Nemzeti Stratégia keretében 2017 szeptemberétől a Munkaügyi, Jóléti és Szociális Biztosítási Minisztérium létrehozta a Gyermekek Házát, amely négy kormányzati szolgálat (a Szociális Jóléti Szolgálat, a Rendőrség, a Mentálhigiénés Szolgálat, az Oktatási és Kulturális Minisztérium) és egy civil szervezet egyedülálló egységként működik. Az áldozatok gyermekei számára gyermekbarát szolgáltatásokat nyújtanak, multidiszciplináris/ügynökségek közötti megközelítés alapján. A Cipruson létrehozott Gyermekház a sikeres Barnahus-modellre épül, amely a jólétet, a megelőzést és a védelmet tekinti elsődleges kulcsnak a szexuális visszaélés és/vagy kizsákmányolás áldozatául esett gyermekekkel kapcsolatban. A Munkaügyi, Jóléti és Szociális Biztosítási Minisztérium a Szociális Jóléti Szolgálaton keresztül felelős a Gyermekház felügyeletéért és finanszírozásáért, és a „Hope for Children” CRC Policy Centre-t bízta meg a működtetéssel, szoros együttműködésben az SWS-szel, a ciprusi rendőrséggel, az Egészségügyi Minisztériummal és az Oktatási Minisztériummal. A Gyermekek Háza gyermekbarát és biztonságos környezetet biztosít a gyermek mindenkifelett álló érdekének, valamint az ENSZ gyermekjogi egyezményében elvként rögzített meghallgatáshoz való jognak a biztosítása érdekében, miközben az összes érintett szolgáltatást egy fedél alá vonja. Ez a multidiszciplináris és ügynökségek közötti megközelítés elkerüli az indokolatlan késedelmeket és a gyermek másodlagos vagy ismételt áldozattá válását. A nyújtott szolgáltatások a következők: törvényszéki meghallgatások, orvosi vizsgálatok, szociális támogatás és rehabilitáció, pszichológiai értékelés, pszichológiai támogatás és terápia, családterápia és szülői tanácsadás.

Finnország

A menekültügyi eljárás különböző szereplői szorosan együttműködnek. A Bevándorlási Hivatal és a befogadó egységek közös adatbázist használnak, amelyhez a különböző szereplők hozzáférnek, és amelyhez lehetőségük van a kérelmező ügyével kapcsolatos információk hozzáadására, ami fokozza az együttműködést és az információcserét. A finn bevándorlási hivatal és a befogadó központ időben kapcsolatot tart a menekültügyi eljárás alatt álló gyermekek jólétével kapcsolatos kérdésekben, különösen azokban az esetekben, amikor a (szexuális) bántalmazás vagy kizsákmányolás jeleit

mutatják. A Bevándorlási Hivatal ezekben az esetekben kapcsolatba léphet a befogadó központtal egy kifejezetten a tisztviselők számára kifejlesztett eszközön, az úgynevezett „Worry / Aggodalom”-úrlapon keresztül is, ha a gyermek jólétével kapcsolatban aggodalom merül fel. Ha bántalmazást észleltek, a tisztviselők más nemzeti folyamatokat is aktiválnak, elsősorban a szociális szolgálat és a rendőrség tájékoztatását.

A szexuális visszaélések felismerésében és a hatóságok tájékoztatásában egyaránt kulcsszerepet játszik a **jó képviselő**. Finnország célja, hogy képzéssel javítsa a képviselők szerepét és tudását; a „Képzett képviselő” projekt célja nem csak a képviselők know-how-jának fejlesztése, hanem a képviselők és különösen a finn bevándorlási hivatal közötti kommunikáció és együttműködés javítása is.

Finnország új kormányprogramja alapján parlamenti bizottságot neveznek ki, amely az ENSZ gyermekjogi egyezményén alapuló nemzeti gyermekstratégia kidolgozására hivatott. A bizottság feladata az lesz, hogy megfogalmazza a gyermek- és családbarát Finnország jövőképét, amely átível a kormányzati ciklusokon és a közigazgatási határokon. A közös célokat a gyermekjogokon alapuló kormányzást és döntéshozatalt előmozdító, valamint a gyermek- és családbarát társadalom kialakítását elősegítő ágazatközi intézkedésekkel fogják elérni. A kormány értékelni fogja döntései gyermekekre gyakorolt hatását, javítani fogja a gyermekköltségvetést, erősíteni fogja a gyermekek jólétével kapcsolatos ismereteket, és elősegíti a gyermekek és fiatalok befogadását.

További fontos kezdeményezések közé tartozik a nemzeti „Psyche”-projekt („Psyche”), amelynek célja a befogadóközpontok, az emberkereskedelem áldozatainak segítő rendszere és a fogva tartási egységek ismereteinek bővítése képzés és tájékoztató anyagok révén. A Finn Egészségügyi és Jóléti Intézet (THL) által 2017-2019-ben végrehajtott TERTTU-projekt célja a menedékkérők (beleértve a gyermekeket és fiatalokat is) egészségi állapotának, jóllétének és egészségügyi szolgáltatási igényének felmérésére szolgáló egészségügyi vizsgálati protokoll kidolgozása volt. Az információgyűjtésre 2018-ban került sor, és a kutatásban 67 fiatal (13-17 év közötti) és 96 gyermek vett részt. A projekt részeként információkat gyűjtöttek többek között a Finnországba érkezést megelőzően a gyermekek és fiatalok által tapasztalt erőszakról, szexuális erőszakról és női nemi szervek megcsonkításáról. A gyermekek megkérdezéséhez személyes beleegyezésre, valamint a gyámjuk hozzájárulására volt szükség, és a kérdéseknél figyelembe vették a gyermekek életkorát és fejlettségi szintjét.

A szexuális erőszakkal kapcsolatos kérdésekre a 13 év alatti gyermekek esetében a gyámok válaszoltak.

2019 novemberében a finn Egészségügyi és Jóléti Intézet (THL) a nemzeti szervezetekkel és hatóságokkal együttműködve közzétette a gyermekek elleni szexuális visszaélések és erőszak megelőzését célzó nemzeti cselekvési tervet. A gyermekek elleni erőszak megelőzésére irányuló új cselekvési terv, az Erőszakmentes gyermekkor 93 intézkedést tartalmaz a 0-17 éves gyermekek és fiatalok elleni erőszak megelőzésére. Finnországban a 2020-2025 közötti időszakban kerül végrehajtásra. A cselekvési terv előkészítése során különös figyelmet fordítottak a jogszabályokból és nemzetközi egyezményekből (többek között a Lanzarote-i egyezményből) eredő kötelezettségekre. A THL által koordinált irányítócsoport fogja figyelemmel kísérni a célok megvalósítását. A terv kiterjed a fizikai és lelki erőszak, a szexuális erőszak és az online zaklatás megelőzésére a különböző növekedési és működési környezetekben. A cselekvési terv kézikönyvként szolgál a szociális és egészségügyi szolgálatok, a rendőrség, az oktatási és ifjúsági szolgálatok, az igazságszolgáltatás és a szervezetek gyermek- és ifjúsági körében dolgozó szakemberek és hallgatók számára. A tervben felsorolt intézkedések a kutatási eredményeken és a szakemberek munkája során felmerült igényeken alapulnak. A kézikönyv többek között ellenőrző listákat és gyakorlati intézkedéseket tartalmaz az erőszak megelőzésére és csökkentésére. Az erőszak megelőzésében különösen figyelembe veszik a különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő gyermekeket vagy fiatalokat. Ezek közé tartoznak például a fogyatékkal élő gyermekek, az etnikai vagy nyelvi kisebbségek, a menedékkérők, az otthonon kívüli helyettesítő gondozásban lévő gyermekek és fiatalok, valamint a szexuális és nemi kisebbségek.

A menekültválságok által érintett gyermekek ugyanolyan szolgáltatásokra és intézkedésekre jogosultak és ugyanolyan ellátásban részesülnek, mint a Finnországban állandó lakhellyel rendelkező gyermekek. Ezek az intézkedések és szolgáltatások magukban foglalják többek között az egészségügyi ellátáshoz és a gyermekjóléti szolgáltatásokhoz való jogot. A jogalapokat például a nemzetközi védelmet kérelmező személyek befogadásáról, valamint az emberkereskedelem áldozatainak azonosításáról és az áldozatoknak nyújtott segítségről szóló törvény (746/2011), az egészségügyi ellátásról szóló törvény (1326/2010) és a gyermekjóléti törvény (417/2007) tartalmazza. Ezek a jogszabályok a különböző hatóságok koordinációjára és együttműködésére vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaznak. A jogszabályok mellett a THL 2019 júniusában elindította a Barnahus-projektet.

A Nemzeti Egészségügyi és Jóléti Intézetben már kidolgozott, a szakmaközi együttműködésre és a hatóságok közötti információmegosztásra vonatkozó modelleket (a LASTA-modell és formanyomtatvány) országszerte, valamint regionálisan az egyetemi kórházak igazságügyi pszichológiai/pszichiátriai osztályain más szereplőkkel együttműködve fogják bevezetni. Ingyenes e-learning programot hoznak létre a korai felismerés és támogatás népszerűsítésére olyan célcsoportokkal, mint a kora gyermekkori nevelés és gondozás, az iskolák, a szociális szolgáltatások és az egészségügy. A képzést elvégzők számát és földrajzi lefedettségét szisztematikusan nyomon fogják követni.

Az elkövetők bünvádi eljárás alá vonása és gyermekbarát eljárások biztosítása válság- és vészhelyzetekben

Mit tartalmaz a Lanzarotei Egyezmény

30. Cikk - Alapelvek

1. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy a nyomozást és a büntetőeljárást a gyermek mindenek felett álló érdekében és a gyermek jogainak tiszteletben tartásával folytassák le.

2. Minden Fél védő megközelítést alkalmaz az áldozatokkal szemben, biztosítva, hogy a nyomozás és a büntetőeljárás ne súlyosbítsa a gyermek által átélt traumát, és hogy a büntetőjogi választ adott esetben segítségnyújtás kövesse.

3. Mindegyik Fél biztosítja, hogy a nyomozást és a büntetőeljárást prioritásként kezeljék és indokolatlan késedelem nélkül folytassák le.

(...)

31. Cikk - Általános védelmi intézkedések

1. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket az áldozatok jogainak és érdekeinek védelme érdekében, beleértve a tanúként való különleges igényeiket is, a nyomozás és a büntetőeljárás minden szakaszában, különösen az alábbiak révén:

a. tájékoztatja őket a jogaikról és a rendelkezésükre álló szolgáltatásokról, és - hacsak nem kívánnak ilyen tájékoztatást kapni - a panaszukkal kapcsolatos nyomon követésről, a vádokról, a vizsgálat vagy eljárás

általános előrehaladásáról és az abban betöltött szerepükről, valamint ügyük kimeneteléről;

b. annak biztosítása - legalábbis azokban az esetekben, amikor az áldozatok és családtagjaik veszélyben lehetnek -, hogy szükség esetén tájékoztatni lehessen őket, amikor a büntetőeljárás alá vont vagy elítélt személyt ideiglenesen vagy véglegesen szabadon bocsátják;

c. lehetővé téve számukra, hogy a belső jog eljárási szabályainak megfelelő módon meghallgassák őket, bizonyítékokat szolgáltatassanak, és megválaszthassák, hogy véleményüket, igényeiket és aggályait közvetlenül vagy közvetítón keresztül ismertessék és mérlegeljék;

d. megfelelő támogató szolgáltatások nyújtása számukra, hogy jogaik és érdekeik megfelelően bemutatásra és figyelembe vételre kerüljenek;

e. a magánéletük, személyazonosságuk és képmásuk védelme, valamint azáltal, hogy a belső joggal összhangban intézkedéseket tesznek annak érdekében, hogy megakadályozzák az azonosításukat lehetővé tevő információk nyilvánosságra hozatalát;

f. a megfélemlítés, megtorlás és ismételt áldozattá válás elleni védelem biztosítása számukra, valamint családjuk és a nevükben tanúskodó személyek biztonsága érdekében;

g. annak biztosítása, hogy az áldozatok és az elkövetők ne érintkezzenek a bíróság és a bűnüldöző szervek helyiségeiben, kivéve, ha az illetékes hatóságok a gyermek mindenek felett álló érdekében másként határoznak, vagy ha a nyomozás vagy az eljárás megköveteli az ilyen érintkezést.

2. Minden Fél biztosítja, hogy az áldozatok az illetékes hatóságokkal való első kapcsolatfelvételtől kezdve hozzáférjenek a vonatkozó bírósági és közigazgatási eljárásokra vonatkozó információkhoz.

3. Minden Fél biztosítja, hogy az áldozatok - indokolt esetben ingyenesen biztosított - jogi segítségnyújtáshoz jussanak, amennyiben lehetőségük van arra, hogy a büntetőeljárásban félként vegyenek részt.

4. Minden Fél biztosítja az igazságügyi hatóságok számára annak lehetőségét, hogy a sértett számára különleges képviselőt jelöljenek ki, ha a belső jog szerint a sértett a büntetőeljárásban félként vehet részt, és ha a szülői felelősséget viselő személyek a köztük és a sértett között fennálló érdekellentét miatt nem képviselhetik a gyermeket az ilyen eljárásokban.

5. Minden Fél jogszabályi vagy egyéb intézkedésekkel, a belső jogában előírt feltételekkel összhangban, biztosítja a csoportok, alapítványok,

egyesületek, kormányzati vagy nem kormányzati szervezetek számára annak lehetőségét, hogy az áldozatoknak az ezen Egyezmény alapján megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos büntetőeljárások során az áldozatok hozzájárulásával segítséget és/vagy támogatást nyújtsanak.

6. Minden Fél biztosítja, hogy az e cikk rendelkezéseivel összhangban az áldozatoknak nyújtott tájékoztatás az életkoruknak és érettségüknek megfelelő módon és az áldozatok által érthető nyelven történjen.

32. Cikk - Az eljárások megindítása

Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy az ezen Egyezménnyel összhangban megállapított bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozás vagy büntetőeljárás ne függjön a sértett által tett feljelentéstől vagy vádtól, és hogy az eljárás akkor is folytatódhasson, ha a sértett visszavonta vallomását.

35. Cikk - A gyermekkel folytatott beszélgetések

1. Mindegyik Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket annak biztosítására, hogy:

a. a gyermek meghallgatására indokolatlan késedelem nélkül kerüljön sor, miután a tényeket jelentették az illetékes hatóságoknak;

b. a gyermekkel folytatott beszélgetésekre szükség esetén az erre a célra kialakított vagy átalakított helyiségekben kerüljön sor;

c. a gyermekkel folytatott beszélgetéseket erre a célra kiképzett szakemberek végezzék;

d. lehetőség szerint és adott esetben ugyanazok a személyek folytassák le a gyermekkel folytatott valamennyi meghallgatást;

e. a kihallgatások számát a lehető legkorlátozottabban és a büntetőeljárás szempontjából feltétlenül szükséges mértékűre korlátozzák;

f. a gyermeket törvényes képviselője vagy adott esetben egy általa választott felnőtt kísérhesse, kivéve, ha az adott személyre vonatkozóan indokolással ellátott ellenkező értelmű határozatot hoztak.

(...)

3. Ha a sértett kora bizonytalan, és okkal feltételezhető, hogy a sértett gyermek, az (1) és (2) bekezdésben meghatározott intézkedéseket kell alkalmazni a sértett korának ellenőrzéséig.

36. Cikk - Büntetőbíróági eljárások

1. Minden Fél megteszi a szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedéseket - a jogi szakmák autonómiájára vonatkozó szabályok kellő tiszteletben tartásával - annak biztosítására, hogy a gyermekek jogairól és a gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és szexuális zaklatásáról szóló képzés az eljárásokban részt vevő valamennyi személy, különösen a bírák, ügyészek és ügyvédek számára elérhető legyen.

Kihívások, amelyekkel tisztában kell lenni

A szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel kapcsolatos bűncselekmények áldozataivá váló gyermekek számáról - különösen válság- és vészhelyzetekben - csak korlátozott mennyiségű hivatalos adat áll rendelkezésre, amit a Lanzarotei Bizottság több alkalommal is megerősített.³¹ Ez megnehezíti annak megértését, hogy az elkövetők ellen milyen mértékben indítanak büntetőeljárást, és hogy az ilyen esetekben hogyan, és ha igen, akkor milyen gyermekbarát eljárásokat hajtanak végre. További kihívásokat jelentenek a következők:

- ▶ A Lanzarotei Bizottság számos tagja hivatkozik az Európai Unió és/vagy az Európa Tanács szerződéseire és egyezményeire belüli nemzetközi együttműködésre. Ennek alapján nem egyértelmű, hogy kommunikálnak-e és cserélnek-e információt olyan harmadik felekkel, amelyek nem az Európai Unió vagy az Európa Tanács tagjai, és amelyekből válság- vagy vészhelyzetben érintett gyermekek érkeztek, vagy amelyeken keresztül az ilyen gyermekek esetleg áthaladtak.³²
- ▶ Sok Fél számára nem egyértelmű, hogy az eljárás akkor is folytatódhat-e, ha a gyermekkorú sértett visszavonta panaszát. Tekintettel arra, hogy a menekültválság által érintett gyermekek által elszenvedett szexuális erőszak leggyakoribb formája a szexuális kizsákmányolás, és hogy ennek következtében a gyermek áldozatok az elkövető befolyása alá kerülhetnek, aki nyomást gyakorolhat rájuk vagy fenyegetheti őket, hogy vonják

31. [Special Report](#) Lanzarote Bizottság különjelentése a menekültválság által érintett gyermekek védelméről a szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szemben. 2017.

32. További információ arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei milyen intézkedéseket hoztak a bűnelkövetőkkel szembeni büntetőeljárás lefolytatására, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 12 on prosecution of offenders](#)

vissza vallomásukat, a Lanzarotei Egyezmény 32. cikkének alkalmazása különösen fontos, mivel lehetővé teszi, hogy „az állami hatóságok az Egyezménynek megfelelően megállapított bűncselekményekkel szemben anélkül emeljenek vádat, hogy az áldozatnak feljelentést kellene tennie. E rendelkezés célja a büntetőeljárás megkönnyítése, különösen annak biztosítása révén, hogy a sértettek ne vonják vissza feljelentésüket a bűncselekmények elkövetőinek nyomása vagy fenyegetése miatt.”³³

Milyen intézkedéseket lehet hozni az elkövetők felelősségre vonása és a gyermekbarát eljárás biztosítása érdekében

A felek kötelesek minden szükséges jogalkotási vagy egyéb intézkedést megtenni az elkövetők felelősségre vonása és a gyermekbarát eljárások biztosítása érdekében. A következő intézkedéseket, valamint adott esetben és szükség szerint egyéb intézkedéseket is bevezethetnek:

1. **Vádemelés a gyermekek ellen elkövetett szexuális bűncselekmények elkövetői ellen**, akik az állam területén tartózkodnak, és együttműködésre törekszik más felekkel olyan helyzetekben, amikor a bűncselekményt a területen kívül követték el.
2. **Létre kell hozni a megfelelő nemzetközi együttműködési mechanizmusokat.** A nemzetközi együttműködés kulcsfontosságú: ha például a bűncselekményt a gyermek országba érkezése előtt követték el, a hatóságok kötelesek jogi együttműködést keresni azzal az országgal, ahol a bűncselekményt elkövették. Ha a bűncselekményt a megérkezés után követték el, a hatóságok felelősek az elkövető büntetőeljárás alá vonásáért.
3. **Gyermekbarát eljárások biztosítása**, különös tekintettel a következőkre:
 - ▶ Ha egy gyermek válság- vagy vészhelyzetben kerül jogi eljárásba, az eljárás minden szakaszában különleges intézkedéseket kell hozni, például tolmácsokat kell igénybe venni, és az eljárás minden szakaszában olyan nyelven kell tájékoztatást nyújtani, amelyet a gyermek megért;

33. További információ arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei milyen intézkedéseket hoztak a gyermekbarát eljárások biztosítása érdekében, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 31 on child-friendly proceedings](#)

- ▶ A gyermeket tájékoztatni kell arról, hogy mi történik vele, ha és howá szállítják, és hogy mire számíthat az eljárástól,³⁴ valamint arról, hogy joga van részt venni az eljárásban;
 - ▶ Kerülendő a gyermek traumájának súlyosbítása. Az eljárás tárgyalási vagy tárgyalás előtti szakaszában a kihallgatásokat³⁵ a lehető leghamarabb, korlátozott számban, az erre a célra tervezett és kialakított, a rendőrség, a kórház vagy a bíróság helyiségeitől eltérő helyen lévő létesítményekben kell lefolytatni. A kihallgatások videofelvételének lehetőségét az eljárás során bizonyítékként kell elfogadni.³⁶
4. **Lehetővé kell tenni, hogy csoportok, alapítványok, egyesületek, kormányzati vagy nem kormányzati szervezetek segíthessék és/vagy támogathassák a gyermek áldozatot a büntetőeljárás során.**
 5. Biztosítani kell, hogy **a büntetőeljárás panasz benyújtása nélkül is megindítható és folytatható legyen**, még akkor is, ha a gyermekkorú sértett visszavonta a panaszát.
 6. Biztosítani kell, hogy a gyermekkorú sértetteknek lehetőségük legyen arra, hogy az igazságügyi hatóság által kijelölt különleges képviselő képviselje őket a büntetőeljárás során.
 7. **Szakemberek képzése.** Biztosítani kell, hogy a gyermekek jogairól és a gyermekek szexuális kizsákmányolásáról és szexuális visszaéléséről szóló képzés az eljárásban részt vevő valamennyi személy, különösen a bírák, ügyészek és ügyvédek számára elérhető legyen. Az egyéb érintett szakembereknek is speciális képzésben kell részesülniük, például a törvényszéki vizsgálatot és kihallgatást végző szakembereknek.

34. Európa Tanács: Kerekasztal-konferencia jelentése, [Child-friendly Information for Children in Migration](#), 2017. november 29-30., 6. old.

35. A gyermekbarát interjúk lefolytatásával kapcsolatos további információkért lásd az Útmutatót: [Hearing child victims of exploitation and trafficking and children at risk: Practice-oriented guidance for child-sensitive communication and interviewing to obtain accurate and reliable statements from children](#) Megjegyzés: ez az útmutató egy szerbiai projekt keretében készült, és 2022 folyamán további felülvizsgálatra kerül.

36. A gyermekbarát eljárásokkal kapcsolatos további információkért lásd a Lanzarote-bizottság első végrehajtási jelentésében szereplő ajánlásokat és megállapításokat: „[Protection of children against sexual abuse in the circle of trust: The framework](#)”, 2015.

Az elkövetők büntetőeljárás alá vonásáról³⁷

Albánia

A büntető törvénykönyv 7. és 7a. cikke előírja, hogy az a külföldi állampolgár, aki bűncselekményt követ el Albániában vagy Albánián kívül, de olyan különleges jogszabályokkal vagy nemzetközi megállapodásokkal rendelkező országban, amelyeknek Albánia részes fele, az albán büntetőjog alapján vonható felelősségre. Továbbá, ha büntetőeljárásra kerül sor, és az áldozat feltárja, hogy az Albániába érkezése előtt szexuális erőszakot szenvedett el, az ilyen eljárás felvételét és az áldozatok meghallgatásának nyomon követését adott esetben az illetékes államnak adják át.

Cseh Köztársaság

Az ENSZ, az Európa Tanács, az EU vagy a kölcsönösség elve alapján számos két- és többoldalú szerződést fogadtak el a nyomozások és büntetőeljárások megkönnyítése érdekében a jogsegélynyújtás érdekében. Ezen túlmenően a Cseh Köztársaság részes fele a kiadatásról szóló egyezményeknek, amelyek kötelezik a másik fél megfelelő hatóságai által büntetőeljárás alá vont személyek kiadatását, illetve az e hatóságok által szabadságvesztés letöltésére megkeresett személyek kiadatását. Ezenkívül a Belügyminisztérium további kétoldalú nemzetközi szerződéseket tárgyal a rendőrségi együttműködésről. Ezek célja a nemzetközi együttműködés fokozása a konkrét bűncselekmények megelőzése, azonosítása, nyomozása, üldözése és büntetése terén.

Ukrajna

Ukrajna büntető törvénykönyve meghatározza az elkövetők felelősségre vonásának kötelezettségét azokban az esetekben, amikor a bűncselekmény a területre való megérkezés előtt történt a nyomozás és a büntetőeljárás lefolytatása céljából. A 8. cikkely kimondja, hogy *„Az Ukrajnában állandó lakhellyel nem rendelkező külföldi állampolgárok vagy hontalan személyek, akik Ukrajnán kívül követtek el bűncselekményt, Ukrajnában büntetőjogi felelősségre vonhatók e törvénykönyv alapján a nemzetközi szerződésekben meghatározott esetekben, vagy ha súlyos vagy különösen súlyos bűncselekményt követtek el az ukrán állampolgárok jogai és szabadságai vagy Ukrajna érdekei ellen.”*

37. További információ arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei milyen intézkedéseket hoztak a bűnelkövetőkkel szembeni büntetőeljárás lefolytatására, beleértve az ígéretes gyakorlatok példáit is, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 12 on prosecution of offenders](#)

A büntetőeljárás törvénykönyv, amely a viszonyosság alapján vagy egy másik Fél megkeresésére lehetővé teszi a kölcsönös jogsegélynyújtást olyan esetekben is, amikor a megkereső állam tekintetében nincs két- vagy többoldalú megállapodás.

Gyermekbarát eljárások³⁸

Németország

A gyermekáldozat által átélt trauma súlyosbodásának elkerülésére irányuló védelmi intézkedések a menekültválság által érintett gyermekekre is vonatkoznak. Ezek közé tartozik a nyomozás és az eljárás lehető leggyorsabb megindítása, annak elkerülése, hogy a gyermek szembekerüljön a vádlottal, valamint az, hogy a meghallgatásokat speciális ifjúsági bíróságokon tartsák a gyermekek és fiatalok érdekeinek jobb védelme érdekében. A bírósági eljárást megelőzően lehetőség van hang- és videofelvételek használatára, hogy elkerülhető legyen a többszöri kihallgatás, amikor a rendőrség vagy a nyomozási bíró a gyermekkorú áldozat tanúját kihallgatja. Ha a gyermekkorú áldozat részt vesz a főtárgyaláson, a kérdéseket egyedül a bíró fogja lefolytatni.

A tartományok számos képzési lehetőséget kínálnak a büntetőbírák számára a gyermekek mint bűncselekmények áldozatainak meghallgatásáról. A Német Igazságügyi Akadémia is rendszeresen kínál képzéseket a témában; 2022-ben például: „Gyermekek igazságügyi meghallgatása - a videohallgatások lehetőségei és korlátai” vagy „Gyermekvédelmi eljárások, különös tekintettel a szexuális bűncselekményekre”. Ezek a képzések mindig nagy érdeklődésre tartanak számot a bírói kar körében, és nagy a kereslet irántuk. Az ilyen képzések rendszeresen tartalmazzák a „nagyon kiszolgáltatott áldozatokkal való bánásmód” témakörét, például a menekült háttérű áldozatokkal való bánásmódot. A képzéseket jelenleg bővítik. A 18 év alatti fiatalok nyomozási bírák által vezetett kihallgatásait is csak a bíró maga végzi. Minden más kérdezési joggal rendelkező résztvevőnek a bírón keresztül kell feltennie kérdéseit, és csak akkor kap engedélyt arra, hogy közvetlenül a tanútól kérdezzen, ha a tanú jólétére nézve nem kell hátrányos következményekkel

38. További információ arról, hogy a Lanzarotei Egyezmény részes felei milyen intézkedéseket hoztak a gyermekbarát eljárások biztosítása érdekében, ld.: [Compliance report concerning Recommendation 31 on child-friendly proceedings](#)

számolni. A gyermekkorú áldozatokat kihallgató rendőröket is kiképzik a gyermekkorú áldozatokkal való kihallgatásra.

A helyiségeket, ahol a tárgyalást megelőző kihallgatásokat tartják, többnyire gyermekbarát környezetben tartják. Sok bíróság rendelkezik a gyermekáldozatok videofelvételére kialakított helyiségekkel. Egyes bíróságok a rendőrkapitányságok gyermekbarát módon felszerelt nyomozószobáit használják. Mások a több szövetségi államban (Länder) már működő gyermekházak helyiségeit használják. Ezek a Gyermekházak kifejezetten gyermekbarát, a gyermekek igényeihez igazodóan kialakított és kialakított helyiségekkel rendelkeznek.

Az áldozatsegítő központok és a pszicho-szociális segítők tanácsokkal látják el az áldozatokat, és támogatják őket a jogi eljárás során. A német büntetőeljárás törvény 406. szakaszának (2) bekezdése szerint a sértett-tanú bizalmát élvező személy (ez lehet többek között egy áldozatsegítő szervezet munkatársa) a sértett kérésére elvileg engedélyezi, hogy a kihallgatáson jelen legyen. Számos olyan speciális szervezet létezik, amely migránsokkal és menekültekkel foglalkozik, illetve az emberkereskedelem áldozataira szakosodott. Ezen túlmenően a 18 év alatti gyermekek, akik szexuális bűncselekmények vagy bizonyos erőszakos bűncselekmények (ezek közé tartozik például az emberkereskedelem) áldozatai lettek, jogosultak pszichoszociális asszisztentst kérni, akit a bíróság ingyenesen jelöl ki. A pszichoszociális asszisztensek magasan képzett szakemberek, akik az áldozatokkal, köztük a speciális szükségleteiket kielégítő gyermek áldozatokkal való foglalkozásra vannak kiképezve.

Büntetőeljárás feljelentés benyújtása nélkül is megindítható. Szexuális visszaélés esetén a gyermek feljelentésének esetleges visszavonása nincs hatással a folyamatban lévő eljárásra. A német büntetőeljárás jog szigorúan a törvényesség elvét követi, így minden bűncselekményt üldözni kell. Kivételt képeznek az olyan kisebb súlyú bűncselekmények, mint a birtokháborítás vagy a sértés, amelyeket csak az áldozat kérésére üldöznek, de ez nem vonatkozik a gyermekek szexuális zaklatására.

A családjogi törvény lehetővé teszi, hogy a gyermeket az igazságügyi hatóság által kijelölt képviselő (például ügyvéd vagy szociális munkás) képviselje. Amennyiben a gyermek jogi képviselőjével összeférhetetlenség áll fenn, helyette kurátort neveznek ki.

1. melléklet.

Az Európa Tanács migrációval összefüggő, a gyermekek jogaira vonatkozó normái, eszközei és nyomon követése³⁹

Saját weboldal:

[Children and migration \(coe.int\)](https://www.coe.int)

CM ajánlások:

[CM/Rec\(2007\)09](#) a kísérő nélküli kiskorú migránsok életét segítő projektekről

[CM/Rec\(2019\)11](#) a kísérő nélküli és elszakított gyermekek hatékony gyámság alá helyezéséről a migrációval összefüggésben

[CM/Rec\(2022\)17](#) a migráns, menekült és menedékkérő nők és lányok jogainak védelméről

Eszközök és kiadványok:

[Age assessment for children in migration - A guide for policy makers \(2019\)](#) - A migrációban élő gyermekek életkorának értékelése - ÚtmuAge assessment for children in migration - A guide for policy makerstató a politikai döntéshozók számára

39. Utolsó frissítés: 2022/03/30.

[Your rights in the age assessment procedure - Information for children in migration](#) (2019) - Jogaid az életkor-megállapítási eljárásban - Tájékoztató migráns gyermekek számára

[We are children, hear us out! Children speak out about age assessment](#) (2019) - Mi gyerekek vagyunk, hallgassatok meg minket! Gyermekek beszélnek az életkori értékelésről. Jelentés a kísérő nélküli gyermekekkel a kor meghatározásról folytatott konzultációról

[Promoting child-friendly approaches in the area of migration - Standards, guidance and current practices](#) (2019) - Gyermekebarát megközelítések előmozdítása a migráció területén - Szabványok, iránymutatások és jelenlegi gyakorlatok

[How to convey child-friendly information to children in migration: A Handbook for frontline professionals](#) (2018) - Hogyan közvetítsünk gyermekebarát információkat a migrációban élő gyermekek számára: Kézikönyv az első vonalbeli szakemberek számára

[Child-friendly information for children in migration: What do children think?](#) (2018) - Gyermekebarát információk a migrációban élő gyermekek számára: Mit gondolnak a gyerekek?

[Guide for Parliamentarians: Visiting places where children are deprived of their liberty as a result of immigration procedures](#) (2017) - Útmutató parlamenti képviselőknek: A bevándorlási eljárások miatt szabadságuktól megfosztott gyermekek tartózkodási helyeinek meglátogatása

[A study of immigration detention practices and the use of alternatives to immigration detention of children](#) (2017) - Tanulmány a bevándorlási őrizet gyakorlatáról és a bevándorlási őrizet alternatíváinak alkalmazásáról a gyermekek esetében

[Age assesment: Council of Europe member states' policies, procedures and practices respectful of children's rights in the context of migration](#) (2017) - Életkor-értékelés: Az Európa Tanács tagállamainak a gyermekek jogait tiszteletben tartó politikái, eljárásai és gyakorlatai a migrációval összefüggésben

[Living library - Close the chapter on child detention](#) (2015) - Élő könyvtár: Zárjuk le a gyermek fogvatartás fejezetét

[Life projects for unaccompanied migrant minors: A Handbook for frontline professionals](#) (2010) - Életre szóló projektek kísérő nélküli kiskorú migránsok számára: Kézikönyv a frontvonalban dolgozó szakemberek számára

A szabványok nyomon követése:

Lanzarote Bizottság [Statement on protecting children from sexual exploitation and sexual abuse resulting from the military aggression of the Russian Federation against Ukraine](#) - Nyilatkozat a gyermekek védelméről az Orosz Föderáció Ukrajna elleni katonai agressziójából eredő szexuális kizsákmányolással és szexuális visszaéléssel szemben

Lanzarote Bizottság [Special Report Protecting children affected by the refugee crisis from sexual exploitation and sexual abuse](#) - Különjelentés a menekültválság által érintett gyermekek védelme a szexuális kizsákmányolás és szexuális visszaélés ellen

[Special report further to a visit of a delegation of the Lanzarote Committee to transit zones at the Serbian/Hungarian border \(5-7 July 2017\)](#) - Különjelentés a Lanzarotei Bizottság küldöttségének a szerb-magyar határon lévő tranzitónákban tett látogatását követően (2017. július 5-7.)

[Assessment of the follow-up given by the Hungarian authorities to the recommendations addressed to them](#) - A magyar hatóságok által a hozzájuk intézett ajánlások nyomon követésének értékelése

[5 recommendations urging that Parties should implement the Convention](#) - A Lanzarote Bizottság értékelése a Felek által a Lanzarotei 5 ajánlással kapcsolatban, amelyekben a Bizottság sürgeti, hogy a részes felek hajtsák végre az egyezményt

A Lanzarote Bizottság értékelése arról, hogy a részes felek milyen mértékben követték a 10 ajánlást, amelyek szerint a részes feleknek végre kell hajtaniuk az egyezményt

- [Compliance report concerning Recommendation 7 on mechanisms for data collection](#) - Megfelelési jelentés az adatgyűjtési mechanizmusokról szóló 7. ajánlással kapcsolatban
- [Compliance report concerning Recommendation 11 on protection to child victims](#) - Megfelelési jelentés a gyermekkorú áldozatok védelméről szóló 11. ajánlással kapcsolatban
- [Compliance report concerning Recommendation 12 on prosecution of offenders](#) - Megfelelési jelentés az elkövetők büntetőeljárás alá vonásáról szóló 12. ajánlással kapcsolatban
- [Compliance report concerning Recommendation 13 on coordination and collaboration of different actors](#) - Megfelelési jelentés a különböző

- szereplők koordinációjáról és együttműködéséről szóló 13. ajánlással kapcsolatban
- [Compliance report concerning Recommendation 15 on information and advice to children](#) - Megfelelési jelentés a gyermekek tájékoztatásáról és tanácsadásáról szóló 15. ajánlással kapcsolatban
 - [Compliance report concerning Recommendation 17 on exchange of information on awareness raising](#) - Megfelelési jelentés a tudatosság növelésére vonatkozó információcseréről szóló 17. ajánlással kapcsolatban
 - [Compliance report concerning Recommendation 31 on child-friendly proceedings](#) - Megfelelési jelentés a gyermekbarát eljárásokról szóló 31. ajánlással kapcsolatban
 - [Compliance report concerning Recommendation 32 on helplines to child victims](#) - Megfelelési jelentés a gyermekkorú áldozatok számára létrehozott segélyvonalakról szóló 32. ajánlással kapcsolatban
 - [Compliance report concerning Recommendation 35 on cross-border missing children](#) - Megfelelési jelentés a határokon átnyúlóan eltűnt gyermekekről szóló 35. ajánlással kapcsolatban
 - [Compliance report concerning Recommendation 37 on a coordinated approach between responsible agencies](#) - Megfelelési jelentés a felelős ügynökségek közötti összehangolt megközelítésről szóló 37. ajánlással kapcsolatban

www.coe.int

Az Európa Tanács a földrész vezető emberi jogi szervezete. 46 tagállamból áll, beleértve az Európai Unió összes tagországát. Az Európa Tanács valamennyi tagállama aláírta az európai emberi jogi konvenciót, azt az egyezményt, melynek célja az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság megvédése. Az Egyezmény végrehajtását a tagországokban az Emberi Jogok Európai Bírósága felügyeli.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE